

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
FEL.: 21-90. EJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGŐ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 51. SZÁM

Ujabb német bombázó ezredek London felett

Az angol légvédelem tehetetlen az új bombázókkal szemben -- A németek szerint az igazi megtorlás csak ezután kezdődik -- Sztalin nélkül ült össze a Szovjet köztársaságok legfelsőbb tanácsa -- A Szovjet követeli, hogy a finnek szakítsanak meg minden kapcsolatot Németországgal Lengyelország nem enged beleszólni belügyeibe -- Mandics és Perics Hitler főhadiszállásán

Finnország nem folytat béketárgyalásokat

HELSINKIBEN nyilvánosságra hozták a hivatalos finn szöveget az orosz feltételekről. A finn szövegben a feltételek első pontja másként van megfogalmazva és így hangzik: „A Szovjetunió nem kívánja, hogy Finnország háborút indítson a németek ellen, de magától értetődőnek tartja, hogy a finnek minden kapcsolatot megszüntessenek a németekkel”. — A Svenska Morgon Bladet levelezője beavatott londoni körökből úgy értesül, hogy a finnek ellenjavaslatot foglalkoztatnak.

NEMET RÉSZRŐL nem találnak okot arra, hogy az orosz feltételek közül és a finn magatartásból különös aggodalmat csinaljanak. Berlinben általában nyugalmossal tekintenek az események elé.

SZERDÁN DÉLELŐTT Helsinkiből neves finn személyiségek érkeztek a svéd fővárosba, köztük Suviranta, a finn Nemzeti Bank volt kormányzója. Az Exchange Telegraph szerint Paasikivi szintén Stockholmba érkezett.

MOSZKVAI JELENTÉS szerint közlik, hogy szerdán délelőtt megnyitották a szovjetek szovjet tanácsköztársaság legfelsőbb tanácsának a háború kitörése óta első ülését.

A STOCKHOLMS TIDNINGEN értesülése szerint az angolok és spanyolok között teljes kielégítő megállapodást értek el. Spanyolország semlegességét világosan körvonalazta. A tudósító szerint a nyugati hatalmak gazdasági nyomását a megállapodás foytán megszüntetik.

A LONDON ELLENI CSATA márciusi szakaszát a március 2-ára virradó éjjelen a 4. nagy támadás vette be, annak az összesen 9 súlyos csapásnak a sorozatában, amely január óta a brit fővárosra érte. A csütörtöki nap első óráiban a csatorna mentén 35 percen keresztül lehetett hallani az Anglia felé szálló repülőgépek motorzúgását. Minden órszék az volt a benyomása, hogy az éjszakai támadás villámterv alapján, a legnagyobb pontossággal folyt le, mert egy jó félóra múlva hatalmas zúgással repültek vissza a part felé a repülőezredek saját repülőterek felé. Bár a védelem London körüli valóságos fűzvezetést vont, a német bombázóköteteknek sikerült a légvédelmi övezeten átsiklaniuk. A német bombázóköteteknek 9. ízben sikerült olyan ügyesen operálniuk, hogy csaknem semmiféle veszteséggel sem járt támadásuk és így az angolok előtt a német tákika nagy titka továbbra is felderíthetetlen maradt. A céljargyoknak új megvilágító eszközökkel való elhatárolása ezúttal lehetővé tették a repesz és gyújtóbombák pontos ledobását. A harmadik hullám, amely csak pár

másodpercre volt London felett, másodpercrenyi pontossággal, egyeséges parancsra dobták le bombáikat és szőnyegszerűen kerekken 280 tonna bombát dobtak egy hadi fontosságú ipari területre.

A MOSZKVAI FEGYVERSZUNETI feltételek közlése és a finn parlament litkos ülése a svéd fővárosban ismét híresztelési hullámot indított meg. E híresztelésekből csapán két lény emelkedik ki. A finn bank volt kormányzójának, a finn pénzügyminiszterium közgazdasági osztályfőnökének s a berlini finn követ feleségének Stockholmba érkezése. A finn bank volt kormányzója újságírók előtt kijelentette, azért érkezett Svédországba, hogy tárgyaljon arról, hogy Svédország milyen élelmiszkéket és más életfontosságú árukat szállíthat Finnországnak az oroszokkal való fegyverszünet esetén. A berlini finn követ felesége újságírók kérdéseire azt válaszolta, hogy férje Berlinből visszatért Finnországba, hogy részt vegyen Svinhufvud volt államelnök temetésén. Ezzel szemben nem erősítette meg, hogy Paasikivi már Stockholmba érkezett volna. — Megérkezését csütörtökre, vagy péntekre várják.

CIASSOBOL JELENTIK, hogy a Stampa értesítése szerint a Szovjetunió megtagadta a Badoglio-kormányt az azt a kérését, hogy bocsássa szabadon az oroszországi orosz hadifoglyokat.

EGY BURMAI támaszpontról érkezett jelentés szerint az 5. angol hadosztály, amelynek az lett volna a feladata, hogy segítségre szessen a csaknem teljesen felmorzsolott 7. angol-indiai hadosztálynak, nincs többé abban a helyzetben, hogy tervét végrehajtsa, mert a japánok Maungdaw vidékén újabb támadást indítottak. A 8. és 11. angol-indiai hadosztályok sem tudják feltartóztatni a japán tisztogatási hadműveleteket.

A németek visszaverték a szovjet támadásait a narvai arcvonalon

Berlin, március 2. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:

A keleti arcvonal déli szakaszán a szovjet csapatok főleg Krivoj Rog térségében indítottak sok előretörtést, de eredménytelenül. Rogacevától észak felé a bolsevisták keskeny arcvonalszakaszon összevont erőikkel támadtak. A gránátosok és páncélgránátosok valamennyi áttörési kísérlete megfiúsult és a tűzérség, valamint a légvédelmi tűzérség eredményes támogatásával nagy vereségeket okoztak az ellenségnek. Ezekben a harcokban a sziléziai 5. páncélos hadosztály Decker vezérőrnagy parancsnoksága alatt a kötelékébe tartozó gya-

logos, páncélos és légvédelmi tűzérségi alakulatokkal együtt kiválóan megállta helyét. Nevettől északnyugatra fokozódott az ellenséges támadások lendülete. Az egész napon át tartó ellenséges áttörési kísérleteket 25 ellenséges páncélos szétlövésével nehéz harcokban visszavertük. A narvai arcvonalon a szovjet részéről most felvonultatott, új erővel indított támadásokat kemény küzdelemben visszavertük és részben már állásaink előtt szétvertük tüzünkkel. Fent északon a kandalakasi szakaszon német rohamesapatok betörték az erősen klépített ellenséges állásokba és sok harci állást legénységünkkel együtt a levegőbe röpítettek.

Változatos heves harcok Nettunónál

A nettunói partraszállási hídfőnél szerdán Cisternától nyugatra és délnyugatra változatos, heves harcokra került sor. Az ellenségnek több helyen sikerült megint betörni az előző napokon megszerzett, előretolt állásainkba. Messzehordó tűzér-

latokkal súlyosan megrongáltak egy ötezer tonnás szállítóhajót. A délolaszországi arcvonalon csak kölcsönös felderítő- és rohamesapattevékenységet jelentenek.

Nagy légitámadások London ellen

Csütörtökre virradó éjjel brit bombázó kötelékek zárt felhőzet védelme alatt terrortámadást intéztek délnyugatnémetországi helységek ellen. Sok akna, romboló és gyújtóbomba főleg Stuttgart lakónegyedében okoztak károkat és a lakosság veszteségeket szenvedett. Ellenséges zavarórepülőgépek azonkívül bombákat dobtak le

Nyugat-Németország térségében. 4 ellenséges gépet lelőtünk. Légi haderőnk ismét nagy támadásokat intézett London ellen. A több hullámban repülő nehézharei repülőgépeink sok romboló- és gyújtóbombát dobtak különböző városrészekre. Sok nagy tűz és nagykiterjedésű rombolás keletkezett. (MTI)

Sikerrel működnek a német buvárhajók

Berlin, március 2. (Interinf.) 4 kereskedelmi hajót, továbbá a német buvárhajóknak a brit-északamerikai hajózás ellen elért elsüllyesztési sikereiről közölt adatok kiegészítéseképpen közlik, hogy a német fegyvernem február havában bombatalálalatokkal elsüllyesztett összesen 24 ezer tonnát kitevő megrongáltak. (MTI)

Döntő harc Marianna szigetekért

Tokio, március 2. (Német TI) A Mariana-szigetek ellen február 29-én este, illetve 23-án reggel végrehajtott ellenséges támadásokról az Asahi Simbun c. lap haditudósítója benyomásait abban foglalja össze, hogy az ellenség erős hajóhad kötelékei a japán haditengerészettel

való harcot kereste, hogy egy-egy csapásra döntést csikarjon ki. A csendesóceáni helyzet mindenesetre továbbra is rendkívül feszült s hatalmas méretű légiharcok bontakoznak ki, amelynek kimenetelétől függ további döntés. (MTI)

A békét csak erős hadsereggel lehet biztosítani

Lisszabon, március 2. Sir James Grigg angol hadügyminiszter az alsóház csütörtöki ülésén a hadsereg költségvetésének előterjesztése során tartott beszédében többek között a következőket mondotta:

— Az anzóli partraszállásnak az volt a célja, hogy elvágják az 5. és 8. hadsereggel harcban álló német csapatok összeköttetését Rómával és Észak-Olaszországgal, hogy így Rómát el lehessen foglalni.

Az általános háborús helyzetről szólva a többek között kijelentette, hogy Titó továbbra is nagy szolgálatot tesz a szövetséges nemzeteknek. Ezután méltatta az orosz arcvonal eseményeit és annak a felfogásának adott kifejezést, hogy Németország keleti lekötöttsége folytán nem tudja Rómától délre fel tartóztatni a szövetségeket és nem tudja eltávolítani őket azokról a repülőterekről, amelyek megkönnyítik Németország bombázását.

— Nagybritannia — mondta Grigg — újjászervezte hadseregét, hogy végrehajthassa a legnagyobbbaránnyú támadást. A továbbiakban elmondotta, hogy terveket dolgoztak ki burmai közigazgatásra. Grigg kijelentette, hogy a leszerelésről jelenleg semmit sem mondhat. A

háború után saját érdekünkben és a világ béke fenntartása céljából — mondotta — bizonyára kénytelenek leszünk tekintélyes hadsereget fegyverben tartani. — A hadügyminiszter végül dicséretes szavakkal szöve-

hadregről, majd hozzáfűzte: mostanában keveset dicsérik a brit katonát; bizonyára számos alkalom kínálkozik az elkövetkező hónapokban a mulasztásnak pótlására. (MTI)

Ujabb borzalmaserejű légitámadás London ellen

Berlin, március 2. (Interinf.) Nehéz német bombázók csütörtökön kora reggel jó időben újabb támadást hajtottak végre London ellen. Valamennyi repülőgép behatolt London belső városrészei fölé és tervszerűen eleget tett feladatának. Már az első hullámnál, bombázóknak ledobása után, sok tűz keletkezett, amelyek nagy terjedelmet blüttek. Minthogy a repülőgépek nagymennyiségű foszforbombszökecséket dobáltak le, bizonyosra vehető, hogy a meg-

madott városrészekben tetemes pusztítások keletkeztek. (MTI) Berlin, március 2. (Német TI) Göring birodalmi tábornagy a légi fegyverem ünnepségén hadparancsot bocsátott ki a légi fegyverem katonáihoz. Közönetet mondott elszánt harcukért és hangoztatta, hogy az ellen-ségek új erőkkel és új fegyverekkel adják meg a német népet megfélemlíteni akaró támadásaira azt a választ, amelyet megérdemel. (MTI)

Január 22.-e óta 60.000 embert veszítettek az angolszászok Olaszországban

Berlin, március 2. (Interinf.) Az angolok és amerikaiak az olasz harctéren január 22. óta emberben és hadi eszközökben 60 ezret veszítettek. Ehhez még hozzá kell számítani kb. ugyanannyi sebesültet, úgyhogy az ellenség összes vesztesége kere-

ken 60 ezer ember. A nettunói kaland az angolok és amerikaiak számára súlyos balsikert jelent és a szövetségesek az olaszországi arcvonalakon csaknem minden lehetőségüket elvesztették a kezdeményezés újbóli átvételére. (MTI)

Béketárgyalások nem folynak Finnország és a Szovjetunió között

Helsinki, március 2. (MTI) Finn részről hivatalosan a következő formában ismertették a Szovjetunióknak a feltételeket tartalmazó jelentését: Abból az alkalomból, hogy az elmúlt napokban béketárgyalásokról terjedtek el hírek, a Finn TI a következőkről értesül:

Béketárgyalások Finnország és a Szovjetunió között nem folynak. Ellenben a finn kormány tudomást szerzett a fegyverszüneti feltételekről, amelyeket Paasikivi államtanácsos vett át, stockholmi látogatása alkalmával Kolontai asszonytól, a Szovjetunió stockholmi követétől. Abban a formában, ahogy a finn kormány tudomást szerzett a Szovjetunió feltételeiről, azok két csoportra oszthatók. Ez a két csoport a következő: I. csoport feltételei, melyeket haladéktalanul jóvá kell hagyni: 1. A Szovjetunió nem követeli, hogy Finnország háborút indítson a németek ellen, azonban a finneknek meg kell szüntetni kapcsolataikat a németekkel, ha Finnország semleges akar maradni. Nem engedhető meg, hogy idegen hatalom csapatát tartózkodjanak területén. Ezeket a csapatokat internálni kell.

2. Az 1940. évi békeszerződés érvényének visszaállítása.

A II. csoportba azok a feltételek tartoznak, amelyekről tárgyalni kellene. A tárgyalások a részleges vagy teljes leszerelés

ről Moszkvában kerülnének sorra.

A III. csoportba tartoznak, a háború okozta és a szovjet területek megszállásából eredő károkat megtérítésének kérdése, valamint Petsamo környékének kérdése. A hivatalos közlemény ezután így folytatja: Amikor a szovjet kormány hivatalos közleményében, amelyet március 1-én olvastak fel a moszkvai rádióban, ismertette a fegyverszüneti feltételeket, ugyanakkor megcáfolta azokat a híreket, a mely szerint Finnországtól feltétlenül megadást és a finn városok megszállását követelte volna. A finn kormány kötelességéhez híven közölte a finn képviselőházzal az orosz fegyverszüneti feltételeket. Finn illetékes körök utalnak arra, hogy Helsinki jelenleg csak a feltételek első csoportját helyezi előtérbe. Finn illetékes helyen nem kívántak az ugynevezett időszakos csoport taglásába becsatlakozni, hanem csak arra a feltételre tértek ki, amely szerint a szovjet hadifoglyokat és más szovjet állampolgárokat haladéktalanul vissza kell küldeni hazájukba. Megjegyezték, hogy az erre vonatkozó orosz feltételekről teljesen hiányzik a kölcsönösség elvének figyelembevétel. Arra a kérdésre, mi jellemzi a finn álláspontot, finn illetékes helyen a következőket válaszolták: Az összeköttetést továbbra is fenn kell tartani. Arra a kérdésre, hogy ennek az összeköttetésnek milyen jellege és célja van, azt mondották, a legfontosabb feladat most annak megfúdatolása, hogy a közölt feltételeket

utolsó szónak kell tekinteni vagy pedig meg van-e a lehetőség azok módosítására. A finn fővárosban az események mozgalmassá tették a politikai életet. Ramsay külügyminiszter a képviselőház külügyi bizottságának szerdai rendes értekezletén újból ismertette Finnország külpolitikai helyzetét, de ezúttal nemcsak a békekérdésekről volt szó, hanem más külpolitikai kérdésekről is.

FINNORSZÁG NEM TELJESÍTHETI A SZOVJET FELTÉTELEKET

Helsinki, március 2. (MTI) A reggeli lapok közül, csak az Uusi Suomi és a Hufvud Stats baldet foglalkozott a fegyverszüneti feltételekkel. Az Uusi Suomi szerint finn részről meg kell állapítani, hogy a közölt feltételek alapján nem kerülhet sor békekötésre. Az észak-finn országi német csapatok internálására vonatkozó feltétel teljesítése a becsatlakozás utójára vezetnek. A Hufvud Statsbellet szerint, ha Finnország elfogadná az orosz feltételeket, nyilvánvaló annak a kockázatnak tenné ki magát, hogy újabb háborúba sodródna és az ország hadszíntérré válnék.

SZTALIN NEM VETT RÉSZT A SZOVJET KÖZTÁRSASÁGOK LEGFELSŐBB TANÁCSÁNAK ÜLÉSEIN

Zürich, március 2. Moszkvából jelentik: A szövetségesek diplomáciai karának jelenlétében Molotov, Kálinin, Vorosilov és más orosz személyiségekkel együtt szerdán megkezdődtek az orosz szövetségi köztársaság legfelsőbb tanácsának tárgyalásai az új föderatív alkotmányról. Az ünnepélyes megnyitón Sztalin tábornagy nem vett részt.

NAGYBRITANNIA ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK BESZÜNETTEK A TÖRÖKORSZÁGBA VALÓ FEGYVERSZÁLLÍTÁST

Ankara, március 2. Itteni beavatott körökben úgy tudják, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok a brit katonai küldöttségnek február 24-én történt Ankarából való elutazása után beszüntette a hadinyag-nak Törökországba való szállítását. (Bud. Tud.)

A FINN ROHAMCSAPATOK NÉGY HELYEN BETÖRTEK A SZOVJET VONALAKBA

Helsinki, március 2. A finn véderő csütörtöki jelentésének szövege a következő: Az aunusi földszoros nyugati részén rohamcsapatok négy ponton behatoltak az ellenséges állásokba és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak. Uhtuánál egy ellenséges osztagnak heves tűzérzési előkészítés után sikerült benyomnia egyik lövészárkunkba, de azután kivetették onnan. Az aunusi földszoros légvédelme egy könnyebb ellenséges bombázót lelőtt. (MTI)

Gondoskodnak a rézgállétszükséglet ledezéséről

Budapest, március 2. A földművelésügyi minisztérium az idén is gondoskodik a dohány és virágkertészet, valamint a paradicsom természetők rézgállétszükségletének ledezéséről. A minisztérium a szétosztás munkálatokkal az Országos Magyar Kertészeti Egyesületet bizza meg.

A szövetségesek nyugaton akarják kárpótolni Lengyelországot

Zürich, március 2. (MTI) Londonból jelentik: A lengyel kormány washingtoni diplomáciai képviselője, Chiehanovezki nagykövet részletes jelentést tett kormányának az amerikai kormányhoz az orosz-lengyel vitában, főleg pedig a határkérdésben tanúsított magatartásáról. A nagykövet mielőtt Londonba utazott volna, több ízben megbeszélést folytatott Stetinius h. államtitkárral. Chienanoszki jelentésének tartalmáról jólértesült lengyel körökben azt mondják, hogy az amerikai kormány magatartása általában egyezik az angol kormány magatartásával. Ez annyit jelent, hogy a nyugati ha-

talmak kormányai a határkérdésben osztják az orosz álláspontot és mint Churchill az alsóházban közölte, Sztalinnal megegyeztek abban, hogy Lengyelországot a keleti részek elvesztésével nyugati területekkel kárpótolják. Egy pontban azonban ügylészik, hogy úgy a brit, mint az amerikai kormány támogatta a lengyel kormányt, nevezetesen abban, hogy a lengyel kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy semmiféle hatalom kívánságára sem távolít el a kormányból tagokat és nem ment fel tábornokokat parancsnokló állásuktól, mert ezek tisztán lengyel belső ügyek

A horvát miniszterelnök és külügyminiszter a Führernél

Berlin, március 2. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek: A Führer március 1-én fogadta Mandics horvát miniszterelnököt és Perics horvát külügyminisztert. A fogadásán jelen volt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokság feje is. — Hitler baráti szellemben megbeszélést folytatott a horvát államférfiakkal a két ország közöttösen érintő időszakos kérdésekről. A Führernél történt khatatás után Mandics miniszterelnök és Perics külügyminiszter

Ribbentroppal töltött szívélyes együttlétet. (MTI)

Berlin, március 2. (Német TI) A horvát államférfiaknak a Führernél és a birodalmi külügyminiszternél tett látogatása alkalmat adott az egész horvát kérdésre alapos megbeszélésre. A horvát államférfiak arra a meggyőződésre juthattak, hogy német részről a horvát állam kialakulásának nehézségei iránt megértést tanúsítanak. A horvát nép nehézséggel kiharcout szívügy. (MTI) Németországnak szívügy. (MTI)

Amerikai erőket semmisítették meg a németek Nettunónál

Berlin, március 2. (Interinf.) A nettunói partraszállás hídfőjénél a német gránátok eredményesen folytatták rohamcsapattevékenységüket. Cisternátó, délnyukatra egy erősebb amerikai harci csoportot elvtágtak összeköttetéseltől és megsem-

misítették. Meesehordó fitegek Nettunó és Anzió vidékén az összegyűlt hajókat és k'rakodást maradó hatással lötték. Az olasz déli arcvonalról naggyobbarányú harci cselekményeket nem jelentenek. (MTI)

Északon erősen támadnak a bolsevisták

Berlin, március 2. (Interinf.) A keleti arcvonal északi szárnyán a bolsevisták északnyugatra irányuló nagy támadásba mentek át, a németek azonban teljes elhárító sikert harcoltak ki. A szovjet 25 páncélost és 17 rohamgyut vesztett. Pszkovtól északra is megújította szerdán a szovjet a város felé irányuló áttörési kísérleteit, de ezek a kísérletek összeomlottak.

Berlin, március 2. (Interinf.) Jelenti a keleti arcvonal középső szakaszáról: A bobruiszi arcvonalon a bolsevisták 5 lövész hadosztállal vonultak fel, hogy áttörést erőszakoljanak ki. Négy óras harc után a németek megtartották főharci vonalaikat. Délnyugaton a bolsevisták újból előretértek, sőt rohammal sikerült a német vonalakon keresztül gázolni, a hézagot azonban nyomban bezárták a páncélosok mögött. 13 páncélost elpusztítottak. A bolsevisták több, mint 800 foglyot, 2 ezer halotat vesztettek.

Berlin, március 2. (Interinf.)

A keleti arcvonalon az itóbbi napok nagy harcainak súlypontja félreérthetetlenül az északi szárnyra helyeződött át és ennek során Neveltől északnyugatra Pszkova környékén és Narvánál heves elhárító harcok tombolnak. Délen a harci cselekmények hevesége nagymértékben engedett. Ami az időjárás iránt, az egész déli és középső szakaszon olvad, sőt délen 18 fokra emelkedett a hőmérséklet. A középső szakaszon 2 fok meleg van. Az északi szárnyon a hőmérséklet 3 és 5 fok között van.

Berlin, március 2. (Interinf.) Jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: A krimi szakaszon és a Dnyeper torkolat vidékén szerdán nem volt különösebb harci cselekmény. Nagyobb harcok fejlődtek ki Sptovkatól nyugatra. Átmenetileg sikerült az oroszoknak Belogordka pályaudvarát elfoglalni. A német páncélgaránátosokkal azonban ismét kivetették őket a pályaudvarból és a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Csokonai Színház

tel.: 25-45, levezető: B. Unger István. - Előadások 4, u. 1. é. 4, este 10 órakor

MA, PENTEKEN
B) beretben

Az első

Kerecsendi Kís Márton óriás,
sikerű színműve!

Funcária filmszínház

Ma utójáral
A svéd filmgyártás legújabb alkotása:

Az élet megy tovább

főszereplők
Anjo Taube, Edwin Adolphson
Előadások: 5 és 7 órakor

Apolló filmszínház

Már csak pár napig!

A LÁTSZAT CSAL?

Legközelebi műsorunk!
Páger Antal, Muráti Lili,
Vaszary Piroška, Bilicsi Tivad
a vezető szerepekben

1 nap a világ

Viaszínház

Ma 5 és 7 órakor
a vidám és szórakoztató
francia film:

Az első csók

Fősz.: Danielle Darrieux

Öt éve választották pápává Pacelli bíborost

Most van öt esztendeje annak, hogy az 1939 február 10-én elhunyt XI. Pius pápa helyébe, a konklávéhoz összegyűlt hatvankét bíborok, — köztük Serédi Jusztinián, Magyarország hercegszemélye, a bíboros testületnek valamennyi élő tagja, akik közül távolról világrészekből egyesek repülőgépen, sőt az egyik amerikai bíborok a kormány által rendelkezésre bocsátott hadihajón érkezett — a harmadik szavazási menetben megválasztotta az új pápát. Ez Pacelli Jenő volt, az akkori bíboros államtitkár. Különös véletlen, hogy ez az akkor szintén csütörtökre eső márciusi nap egyúttal az új pápa születésnapja is volt. Az új pápa Rómában született 1876-ban. A család neve a „Pace” béke szóból származik. Elődjének, XI. Piusnak halálós ágyán mondott utolsó szavai ezek voltak: Pace... pace... pace... Az új pápa jelmondatátul ezt választotta Opus Justitiae Pax: az igazság műveléséből származik a béke.

XII. Pius 1899 husvét vasárnapján szentelték pápává, mindjárt utána a pápai államtitkársághoz osztották be, ahol egyre magasabb hivatalokat ért el. Részt vett különböző

pápai diplomáciai missziókban s a világháború alatt XV. Benedek pápa müncheni nunciussá nevezte ki, Gasparri államtitkár örökében kilenc esztendőn keresztül működött. Államtitkári működése alatt több ízben képviselte a pápa személyét külföldön.

Ebben a minőségben járt, mint a pápa legátusa és képviselője, az Eucharisztikus világkongresszus alkalmából nálunk, Magyarországon is, Közvetlen kedvessége, az az igyekezete, hogy minél jobban megismerje Máriának ezt az országát, amelynek népet magyarul hívta, a Szent János körmenetben való részvétele, a Szent Korona előtt való hódolata: az egész magyarság lelkében kitörölhetetlen emléket hagyott.

Nemsokkal megválasztása és 1939 március 12-én történt megkoronázása után kezdtek gomolyogni az új világháború felhői, XII. Pius pápa felmentelte szavát a fenyegető veszedelemmel szemben, de eddig minden fáradozása hiábavaló volt. Intő szavai mellett nem tehet mást: imádkozik azért az igazságos békéért, amelyet neve és egész életfelfogása hirdet. (MK)

Dologház büntetésre ítélte a törvényszék a Szent Anna utcai templom tolvaját

A debreceni törvényszék dr. Székely-tandás igen érdekes bűnyűben tartott főtárgyalást. Szukop Ferencné sz. Ozga Ilona lopás büntetvével vádolva került a vádlottak padjára, mert a vádirat szerint Debrecenben vitéz Szilágyi Ferencnével ruhahemleket, terítőket és fehérneműket, a Szent Anna-utcai plébánia templomból pedig egy oltári terítőt lopott.

A főtárgyaláson kiderült, hogy Szukop Ferencné már nem épen ismeretlen a büntető hatóságok előtt, hiszen eddig 15-ször ítélték el különböző bűncselekményekért és több, mint 10 évet töltött különböző büntető intézetekben.

A most megtartott főtárgyaláson töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy egy alkalommal betévedt vitéz

Szilágyi Ferencné lakásába. Nem tartózkodott otthon senki és valami ellenállhatatlan vágya támadt lopásra. El is vitt mindent, ami csak keze ügyébe akadt. Nem sokkal később a Szent Anna-utcai plébánia templomba tért be. Itt hosszasan imádkozott, hogy büneiért vezekeljen és csak akkor látta, hogy egyedül van a templomban. Az oltár elé ment és ellopja az oltárterítőt.

Több tanu kihallgatása után a királyi ügyész súlyos büntetés kiszabását kérte. Rövid tanácskozás után a törvényszék Szukop Ferencné lopás büntetésében mondta ki bűnösnek és szigorított dologházra ítélte, melynek időtartama nem lehet kevesebb három évnél. Az ítélet jogerős.

Elfogták a Debrecen-szatmári vasútvonalon elkövetett bőröndlopások tetteseit

Egész vegyeskereskedést találtak a tolvajok lakásán

A satmári rendőrségnek 24 óra alatt Kallós Sándor és Bálint György személyében két igen veszedelmes vasúti bőrönd-tolvajt sikerült elfogni. A két vasúti tolvaj kihallgatása tovább folyik a rendőrségen. Mindketten már régebb óta foglalkoznak vasúti kocsikban és pályaudvaroknál végrehajtott tolvajlásokkal. Mindkettő erre specializálta magát.

Volt eset, amikor a II-ik osztályú kocsikat járogatták meg, ilyenkor a jobb ruhába öltözöttek, amikor a terep megkívánta, akkor munkásköltőt öltöztek magukra.

Ha egy elegáns bőröndöt megláttak a pályaudvaron, szabadon hagyták, akkor az egyik lezárt és gyorsan felkapta. A másik addig falazott.

Volt olyan eset, hogy a tulajdonos csak pillanatokra fordult hátra és már hűlt helye volt az értékes bőröndnek. A vasúti tolvajok ugyiszólván minden kockázat nélkül dolgoztak, mivel a lopott bőröndöket gyorsan becsempézték egy-egy III-ik osztályú

tály ülése alá, ők pedig minden feltűnés nélkül a nyitott folyosón tanágyáltak. Ha gyanús személy nem tartózkodott az állomáson, akkor a zsákmánnyal gyorsan leugrottak és eltűntek. A rendőrség értesítése alapján a csendőrség a satmármegyeyi Körtvényesen a vasúti tolvajok tanyáján házkutatást tartott, amely eredménnyel végződött.

Laksukon nagy mennyiségű gyufát, cernát, szappant és más közéleti tárgyakat találtak. Valószínűleg ezeket az árakat a vonatból ellopott csomagokból szerezték. A károsultak, — akik csempészéssel és feketézésel foglalkoztak — a következményekről félve nem tették feljelentést az ismeretlen tettesek ellen.

Valószínűleg a legutóbb Debrecen —Szatmár vasútvonalon elkövetett vasúti bőröndlopásoknak is a Kallós —Bálint társaság volt a tettese. A rendőrség a legszelesebbkörű nyomozást folytatja, munkájába a csendőrség is bekapcsolódott.

Budapestre utazó vidékiek lássák el magukat rendőri személyazonossági, vagy arcképes hatósági igazolvánnyal

Budapest, március 2. (MOT jelenti): A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya az alábbi hivatalos közlést adta ki: A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya közli, hogy az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a Budapestet ideiglenesen tartózkodó vidékiek a rendőrhatóságok előtt igazolatásuk alkalmával állandó lekhelyüket nem tudták igazolni és ezzel hossza-

dalmas igazoltatási eljárásnak tettek ki magukat. Ennek elkerülésére a vidékről Budapestre utazók saját érdekükben lássák el magukat olyan okmányokkal (rendőrség által kiállított személyazonossági vagy más arcképes igazolvánnyal, községi bizonyítvánnyal, bejelentőszelvényvel stb.), amellyel szükség esetén igazolhatják, hogy állandóan vidéki lakosok.

Feketeardón haláragázolt egy debreceni vasutast a tolató szerelvény

A feketeardói vasúti állomáson halálosvégtű szerencsétlenség történt.

Este 8 és 9 óra között érkezett be egy tehervonat az állomásra. A kocsikat el kezdték rendezni s a tolató Kálopos Ferenc 29 éves fékező, debreceni lakos működött közre. Ő kapcsolta szét a kocsikat s akasztotta össze ismét.

Amikor 8 óra 40 perckor a szerelvény két részét kellett összekapcsolni, Kálopos Ferenc sippal a szájában adta le a jelzéseket, majd a kocsik közé bújt.

Eddig még meg nem állapított okból a szerencsétlen ember elvesztette az egyensúlyát és a kerekek alá került.

A szerelvény lendületben volt s

nem állt meg. A kerekek keresztül gazoltak a fiatal fékezőn. Levágták a két lábát és egyik kezét.

Borzalmas sikoly verte fel az állomás csendjét.

A személyzet azonnal megvizsgálta a vonatot s Kálopos Ferencet véresen, megcsontítva találták meg a sínek mentén. Nyomban beszállították a nagyszülösi kórházba, ahol a nagy vérvesztés következtében rövid szenvedés után meghalt.

A feketeardói csendőrség távbeszélőn tett jelentést a satmári ügyészségnek, ahol megadták az engedélyt a holttest eltemetésére. Kálopos Ferencet, a munka halottját Debrecenbe szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

A debreceni tábla is 2 hónapi fogházra ítélt csendőrvésztegetési kísérletért egy nagykapusi kereskedőt

Annakidején az ungvári kir. ügyészség megvesztegetés büntetésnek elkövetésével vádoitja Landzson Miklós 35 éves csapi születésű nagykapusi rőfőske-kereskedőt. A vádirat szerint Nagykaposon július 13-án, amikor Adám Antal csendőrtörzsmester egy árdragítási ügy miatt megjelent a kereskedő lakásán és üzlethelyiségében, — ahol házkutatást tartott, — Landzson elővett egy százpengős bankjegyet s azt a csendőrtörzsmester kezébe akarta tenni. Mikor a csendőr ezt elutasította, a zsebébe igyekezett helyezni a pénzt, hogy az előle folyó ügyet ne nehezítse, hanem könnyítsen rajta.

Az ungvári kir. törvényszék a vádlott azzal védekezett, hogy ő a pénzt a hadbavonultak hozzátartozói javára akarta ajándékozni, mert szegyezte magát, hogy csendőr kísérje őt a utcán.

A bíróság kéthavi fogházra ítélte a kereskedőt, akit egyébként a nagykapusi járásbírószágon árdragítási ügyében is elítélték több ezer pengő pénzbüntetésre.

Az elítélt fellebbezése folytán a debreceni ítélőtábla is foglalkozott az ügyvel és helybenhagyta az ungvári bíróság által kimért büntetést.

Most hirdették ki az elítélt előtt a tábla döntését. Landzson ezúttal sem nyugodott bele büntetésébe s így semmisségi panaszra folytán a kir. kúria fog végső fokon dönteni ügyében.

hosszabb ideig tartózkodott a költő siremlékénél, amelyen személyesen babérkoszorút helyeztet el. Mussolini ezután megtekintette a d'Annunzio-emlékmúzeumot és színházat s részletesen tájékoztatta magát az utóbbi időben megakadt építési munkálatok állásáról, majd elrendelte, hogy haladéktalanul újból kezdjék meg a munkát. Mussolini ezután megtekintette a d'Annunzio volt birtokán felállított Puglia hadihajót, majd végül megegyezően ellátogatott a sírhoz, hogy bucsút vegyer halott barátjától.

Időközben hatalmas ember-tömeg gyűlt össze s viharosan éltette a Ducét, aki hosszabb ideig elbeszélgetett az éljenzők között levő német sebesültekkel, majd kíséretével együtt visszatért főhadiszállására.

Az elítélt fellebbezése folytán a debreceni ítélőtábla is foglalkozott az ügyvel és helybenhagyta az ungvári bíróság által kimért büntetést. Most hirdették ki az elítélt előtt a tábla döntését. Landzson ezúttal sem nyugodott bele büntetésébe s így semmisségi panaszra folytán a kir. kúria fog végső fokon dönteni ügyében.

Cserealapon rendezték a fém- és vashulladékgyűjtést

Olomért sörét, hulladékért rézgálic, ócska gépért új. — Aluminiumból húzal és hűtőcső

Március elsejétől kezdve az egész országra kiterjedő új fém- és vashulladékgyűjtési rendet léptetett életbe az ipari anyaghiaval illetékes osztálya. Az új rend alapja a csere.

Az új fémgyűjtési rendben elsősorban az a vadász kap sörétet aki a sörétkészítéshez szükséges ócska olmot beszoigáltatja. Általában felefele mennyiséggel kell számolni, vagy is aki egy kilogram ócska olmot ad, félkilogram sörétet kap.

Hasonló lesz a helyzet a rézgálicnál is. Rézgálicot a jövőben elsősorban az kaphat, aki hulladékrezt szolgáltatt be. A rézből a legkülönbözőbb használati tárgyak hulladékaik felszedésére felhasználhatlan a mezőgazdaságban a rézgálic és az ócskaréz átcserelési arányszámát most állapították meg.

Ipari vonalon a fémcsere elsősor-

ban az olomcsövek beszerzésére vonatkozik. Az új rendben olomcsőhöz elsősorban az jut majd, aki megfelelő mennyiségű olomcsőhulladékot szolgáltat be. Hasonlóképpen új akkumulátort is csak az kaphat, aki a régit beszoigáltatja.

A rézgálicgyűjtéshez szükséges réz előteremtését azzal is elősegíti az Anyaghivatal, hogy az elektromos vezetékek kiépítésére ezentúl már nem rézből, hanem aluminiumból készült húzalt biztosít. Már felhívták a villamosműveket, hogy a hálózat átcserelésénél, vagy bővítésénél alkalmazzák a teljesen megfelelő aluminiumhúzalt. Ennek az intézkedésnek az eredménye, hogy az egyik legnagyobb magyar villamoserőmű nagyszűségi és magasnyomású távvezetékét már aluminiumból készítették.

Ma jelenik meg a legjobb, legérdekesebb képes hetilap a

Szerkeszti: EGYED ZOLTAN
Okvetlenül vegye meg
Ára: P 1.20

Az ön gyűjtését is érdekes új alapokra fektetik. Kiderült, hogy Magyarországon sok vagonnyi ónt használtak fel a sörkimérő készülékekbe beszerelt hűtőcsövek készítésére. Az aluminiumból készült sörhűtőcsövek átcsereleik aluminiumsövekre.

Különösen szorgalmazzák az öntött vastördékek gyűjtését. A jövőben új mezőgazdasági gépek juttatását, bizonyos formában, összekötik az ócska gépek vagy gépalkatrészek beszoigaltatásával. A hasznavehetetlen ócska gépek még használható alkatrészeit a gazda más gépek javítására leszerelheti, de a megmaradó, nagyrészt öntöttvasból készült kazántagjainak javításánál és beszerzésénél.

Az ipar sokféle ágazatára is kiterjed az öntöttvascsere, így — például — szivárgásmotorokhoz szükséges új hengerfejet csak akkor készíthet a megrendelő, ha a megrepedt régit beszoigáltatja. Hasonló lesz a helyzet a fogaskerekeknel és a központi tütések öntöttvasból készült kazántagjainak javításánál és beszerzésénél.

MUSSOLINI D'ANNUNZIO SIRJANAL

Róma, március 2. (Német TT) A Duce Gabriele d'Annunzio halálának 19. évfordulója alkalmából megjelent annak sirjánál s fia, Romano kíséretében hosszabb ideig tartózkodott a költő siremlékénél, amelyen személyesen babérkoszorút helyeztet el. Mussolini ezután megtekintette a d'Annunzio-emlékmúzeumot és színházat s részletesen tájékoztatta magát az utóbbi időben megakadt építési munkálatok állásáról, majd elrendelte, hogy haladéktalanul újból kezdjék meg a munkát.

Mussolini ezután megtekintette a d'Annunzio volt birtokán felállított Puglia hadihajót, majd végül megegyezően ellátogatott a sírhoz, hogy bucsút vegyer halott barátjától.

Időközben hatalmas ember-tömeg gyűlt össze s viharosan éltette a Ducét, aki hosszabb ideig elbeszélgetett az éljenzők között levő német sebesültekkel, majd kíséretével együtt visszatért főhadiszállására.

Ma nyílt meg Varasdi Horváth Mihály helyközi fuvarozási vállalata

Piac utca 43 sz. alatt (Svetits palota) Megbízások pontos és gyors lebonyolítása szakemberekkel történik. Városi iroda telefonja 25-18. Telephely Jókai u. 22. Hadbavonultak hozzátartozóinak, fronttharcosoknak és hadirokkantaknak 10 százalékos engedmény! Rendelések felvétele a városi irodában

A debreceni református egyházmegye tanácsa is köszönetet szavazott Huba Melega Gyula nagylelkű adományáért

Hozzájárultak ahhoz, hogy a báránai egyház ötven százalékra emelje az egyházi és iskolai adót

A református egyházmegye tanácsa tegnap délelőtt gyűlést tartott Debrecenben a református egyház hivatali helyiségében.

A 263. dicséret első versének elénekzése után dr. Szász Imre esperes bibliát olvasott, majd imát mondott. Ezután dr. szentpéteri Kun Béla egyházmegyei gondnok megnyitotta a gyűlést.

A tárgysorozaton szerepelt a debreceni egyház feltevése Huba Melega Gyula 130 holdas nagylelkű adományáról, amit az egyházmegye gyűlése is hálás köszönettel fogadott.

A báránai egyház presbiteriuma egyhangúlag úgy határozott, hogy az egyházi és iskolai adót ötven százalékra emeli. Az egyházmegye tanácsa ezt a ha-

tározatot most jóváhagyta. — Ugyancsak hozzájárult az egyházmegye ahhoz is, hogy a berettyóújfalui egyház a személyi adót duplájára emelhesse.

Molnár Ferenc és Mariay Barnabás tanácsbírói tisztségükre bejelentették lemondásukat. Ezt felterjesztik az egyházkerületi közgyűlés elé, mint-hogy az ügy odatarthatik.

Molnár Ferenc debreceni lelkész nyugdíjazását az egyházmegye tanácsa is javasolja, miután szabályszerű orvosi bizonyítványt csatolt be megrongált egészségi állapotáról.

Több kisebb ügy elintézése után dr. Szász Imre esperes imájával és énekkel véget ért a gyűlés.

Egy fiatalkorú csavargó útja Aszódtól Debrecenig és Aszódig

A debreceni rendőrségre a múlt nap előállítottak egy fiatalkorú fiút, akit a rendőrszem csavargósnak érttek. A rendőrségen aztán furcsa dolgok derültek ki a fiatalkorúról. Megállapították, hogy a fiú a múlt év október 1-én az aszódi javítóintézetből szökött meg. Ettől az időtől kezdve csavargásból és koldulásból tengette életét. Bokrokban, szalmakazlakban, a tanyák padlásán szállt meg éjszakára. Ilyen város után érkezett meg Debrecenbe. Itt Mayer Emil mérnök és rádiószakkereskedő megajánlta és felvette kifutónak. A fiú egy darabig rendszeren is viselkedett, aztán egy napon nyomtalanul eltűnt az üzletből. Távozása után aztán

felfedezték, hogy a kis csavargó egy darab százpengőt és mintegy 20 kilogramm gramfonlemezt vitt el magával. Kiderült az is, hogy a gyerek ellopja a cég bélyegzőjét és annak felhasználásával szerkesztett egy irást, amire az egyik debreceni papirkereskedőtől kécsalt egy értékes töltőtollat.

A gyerek aztán feléte a lopott 100 pengőt, moziba, cukrászdába járt, majd eladta a gramfonlemezeket és töltőtollat és azt is „szórakozta”. A kis csavargó új élete azonban nem tartott sokáig, mert rendőrkézre került és most kihallgatása után visszakísérik Aszódra, ahonnan kalandos pályafutására indult.

Kiss Ferenc helyesli az alföldi színkerület felállítását

Az alföldi színkerület felállítását élénken vitatták és nagy rokonszenvvel fogadták az érdekelt városokban

A Kecskeméti Közönség felkérte Kiss Ferencet, a vidéki színészet alapos ismerőjét, Kecskeméti kútnő lajráját, hogy a terről mondja el őszinte véleményét. Kiss Ferenc rendkívül érdekes nyilatkozatában a következőket mondotta.

— Az alföldi színkerület tervét a legteljesebb mértékben helyeslem. Kecskemét, Szentes, Békéscsaba, és Makó és Cegléd — véleményem szerint feltétlenül képes egy közös társulat eltartására. Szerintem azonban elengedhetetlenül szükséges, hogy a kerület városai fokozott anyagi támogatásban részesítsék a színársulatot. A helyiség, fűtés, világítás és vi galmiadó mentesség biztosításán túl az alföldi kerületnek még legalább évi 70—80.000 pengő közpénztámogatásban is kell részesítenie a színársulatot. Nem könnyű kérdés a színigazgató megválasztása. Ugy vélem, legokosabb volna egy megfelelően kiválasztott művészi és anyagi szempontból egyaránt megbízható szín-

igazgató biztosítása, aki friss ember terén és bizonyára teljes lelkesedéssel és ambícióval felelne bele a munkába.

Kérdést intéztek még a kiváló művészhez a színésztanpótlásáról. Mint a Színháziakadémia igazgatója, ő adhatja a legilletékesebb felvilágosítást.

— Olyan rendeltetés van szükség — hangzott a válasz, hogy az Akadémiát végzett növendékek két évig csak vidékre szerződhetnek. Nagyon kell a fiatal színészeknek a vidéki gyakorlat. Egészségtelennek tartom a mostani helyzetet, amikor a Színháziakadémiáról kikerült növendékeket azonnal leszerződhetik a pesti színházak és legtöbbször évekig nem jut szóhoz. A vidéki társulatoknak öri nyereség lenne, ha évente új fiatal, vonzó erőkhöz jutnának. Etekin tetben a kultuszminiszter úrnak már eöterjesztést is tettem.

Kiss Ferenc nyilatkozatát örömmel közzéjük és meggyőződésünk, hogy az ő világos útmutatása nagymértékben előre fogja vinni az alföldi színkerület régóta vajdás problémájának gyökeres megoldását.

Láska Béla polgármester márciusban értekezletre hívja meg az érdekelt városok vezetőit és ezen az értekezleten remélhetőleg minden kérdésbe teljes megegyezés jön létre.

400.000 pengő alaptőkével megalakult az ország első üvegtextilgyára

A Zagyvapálfalvi Üvegyár Rt. keretén belül új vállalat alakult Üvegszigetelőanyagok Gyára Rt. cégszöveggel, mely 400.000 pengő alaptőkével működik. A részvénytársaság üzletkörébe üvegyapot, üvegfonal, üvegtextillák és ezen anyagokból készült áruk gyártása tartozik. Szakkörökben nagy jövőt jósolnak a külföldön már bevezetett és a gyakorlatban jól bevált üvegtextillákat gyártó üzemnek.

Kulturfilmet készítettek a bőrről és a bőr felhasználásáról

Tegnap érdekes bemutatót tartottak az egyik fővárosi film színházban. A Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Rt. ismeretterjesztő filmet készített a bőrről és a bőr felhasználásáról. A filmet, mely iránt gazdasági körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg, az ország valamennyi filmszínházában vetíteni fogják.

Ipari növények termelése

Budapest, március 2. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről nyomtatékosan felhívják a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az ipari növények termelésére vonatkozó kötelezettség változatlanul fenn áll.

Előgták az alvilág „partizánjait”

A nyíregyházi rendőrkapitányság veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná. A betörőbanda tagjai az elsötétíté ideje alatt követtek el sorozatos lopásokat. Elfogták ifj. Vajla Lászlót és büntársát, Molnár Károlyt, az alvilág „partizánjait”, akiknek rablásai már valósággal hirhették tették nevét. A betörők válogatás nélkül támadták meg az éjszakai járókelőket, vagy rabolták ki perselyeket és kirakatokat. Kizárólag éjszaka dolgoztak. Tekintve, hogy tettüket elsötétítés alatt követték le, ügyüket a statáriális bíróság fogja tárgyalni.

A győri püspök nagybőjtűi szózata a haza belső ellenségeiről

Győr, március 2. Báró Apor Vilmos győri püspök nagybőjtűi szózatában a mai nehéz időkre mutatva, azt a kérdést fejtegeti: milyen érzellettel kell szembenéznünk a jövővel. Hazánknak azzal tartozunk, hogy a belső békét megővjük. Akinek van valamije, az ésszes segítségére szűkölködő felebarátainak, főleg a háború által elárvutaknak. Aki az idők sanyarúságát a maga gazdagodására használja, az a hazának is, Istennek is ellensége. De ellensége a magyar hazának és Istennek az is, aki a népben nyugtalanságot és visszavonást szít s aki a szabadság örve alatt zűrzavart, vagy az egészség cégére alatt a zsarnokság bármely formáját akarja ősi alkotmányunk helyébe állítani. (MK)

Ahol lenni kellene, ott nincs...

írta: SZALACSI RÁCZ IMRE

Maga az élet fundálja ki a legel-mésőbb történeteket. Nos, ez nem akar valami ómés történetnek hatni, amit most papírra vetek, de minden esetre két olyan jellemző esete a mai életnek, amiről a béke bo-dog esztendeiben a legmerészebb fantá-ziajú ember se merne beszélni, mert senki se hinné el szavait.

Ma gyakran hangzik otthon, a háziasszonyok a figyelmertetes: — Csak esinján bánjatok a türel-vel, mert nincs!...

Meghallja az, akit érdekel, aztán arra gondol, hogy ugyan, ugyan, va-lahogy csak lesz ezután is. Aztán jön a keserű csalódás akkor, amik-or az utolsó darab szén vagy fa is elkopott. Ide, oda kap az ember, sehol se tudnak adni!...

Érthető, most már előttem is ér-thető az érthetetlen. A napokban egyik jóles kereske-dőnél voltunk. A főbbi között fá-val, szénrel is kereskedik, ki merne átvitani róla, hogy éppen ő nincs el-látva.

A fogadtatás kedves volt, de hogy is mondjak csak, igen, nem volt „még”, érthető okokból, aminél a háziasszony kicsit keserűen megjegyezte: — Napok óta nincsen egy esep-pnyl fánk se!...

A kedves házigazda sejtelmesen mosolygott, mint akit tetten értek. Mi is mosolyogtunk, mint akiknek ez az első számú fömeglepetése, — mert eddig csupán arról tudtunk his-szavatosan, hogy a szuszter jár rossz topánkában a közmondás szerint!...

Végül is az egyetlen fűtőt szobá-ba vonultunk át és emlékedtünk az igazságon: jakarékoskodni kell, mert csak azoknak nincs, akiknek nem is lehet bizonyos anyag korlát nélkül, de a példászerint ott sincs fa pél-dául, ahol senki se merné feltételez-ni, hogy nincsen. Ilyen aligha volt még, figyelmeztetésnek minden esetre minden háziasszonyra felelt alkalm-as a fenti történet: a jakarékosság több mint ajánlás, de egyenesen idő-követelte kötelezőség!...

Az sábbi eset a családban törté-nt meg. Hasonló a fenthez, csak ebből lévén szó, szinte érthetle-nebb. Egyik anyáknál az országos tejközpontban főfedeferár. Majdnem

azt írtam, hogy rajta keresztül foly-nak a tejesatornák a fogyasztók esé-széjébe...

Azaz, hogy várjunk csak. A na-pokban itthon járt a főfedeferár fe-lesége és nyomban azt mondtuk neki: — Nektek akkor jó dolgokotk lehe-lyegőbb van!...

— Csak erről ne beszéljétek, — inlett bosszúsan az asszonyka, majd másra akarja terelni a szót, amikor megszólalt az ifjú menyecske lánya: — Tessék elhagyni, akármiylen hi-hegyesül is hangzik, anyu innen szokott elvinni egy-egy liter tejet, — hogy néha otthon kávéit igyanak!...

Volt valami döbbenet az ezt kü-vetvő esendben, de nem késett bizo-nyos mosoly se az arcunkról. Tárog-lunk, mint a szárazra esett hal, ami néhány pillanattig azt a látszatot ke-ltetle, mintha hinnék is, meg nem is, mire a pesti asszony nyomatéko-san mondta immár sok-sok család perpatvarra emlékeztető epésséggel: — Tudom, ezt az egyet senki se hiszi el, de mégis így van. Bandi az az ember, aki elfelejtkezik arról, hogy háziasszony is van, csak reg-el szeretné, ha ott párologna az aszta-lon a békebeli kávé. No, meg este is, mert szívesen enné rossz nyomrá-miatt vacsorára is, de szólni nem mer. Érthető okokból, mert én is azt mondom ilyenkor, hogy egyedül és kizárólag rajta áll, hogy mégis csak legyen nekünk is egy-egy liter tejünk!...

— Hogyan, hát ez, hogy is mond-jam csak, igaz volna?...

— Sajnos!...

A tejközpont feje tej nélkül? — csóvalom a fejem én is, mint a mai időkben teljesen járatlan ember.

— A tejközpont „feje”, lekem, az, de innen viszik egy-egy csutkos üveg tejet, akkor van otthon abból kávé, mert olyan felfordult világ ez, hogy ahol lenni kellene, ott rendszeren nincs, de ott, ahol eddig nem volt, igen, ott van olykor fölöslen is!...

— kapjuk a dodonaj választ, amin lsmét érdemes emlékedni nemcsak nekünk a szűk családi körön belül, de azoknak is, akik itt-ott felelet-lelenül meg-megeresztettek egy-egy ke-serű mondatot arról, hogy bezzeg nyomtató lónak nem kötik be a szá-ját. A jelek szerint itt-ott még erő-szebben bekötik!...

Elkeseredésében fejkendővel meg akarta magát fojtani egy fiatal debreceni leány

A múlt este a Magos György-teren szolgálatot teljesítő rendő-rőrszem a 26. számú ház előtt egy fiatal leányra lett figyel-me, aki a fal mellett kuporgott és nyugdéselt. Igazolásra szólította fel a leányt és ekkor át-ta meg, hogy a leány nyaka kö-ré egy muszlin sál van tekerve, amivel fojtogatta magát.

Kiderült, hogy a leányt Papy Annának hívják, a 3-as honvéd gyalogezred-utca 58. szám alatt lakik és öngyilkosságot akar elkövetni. A szerencsétlen lány

elmondotta, hogy édesanyja 13 évvel ezelőtt halt meg, azóta búskomor, édesapja 50 százalékos rokkant és olyan keserű csalódásokkal teli az élete, hogy nem akar tovább élni. A leány hangoztatta, hogy nem akarja az életet és úgyis hiába minden, mert előbb, vagy utóbb megváj-lik az élettől. Ezek után a rendő-r a rendőrség központi ügye-terére vitte a leányt, ahol sikerült lelkére beszélni, úgyhogy lemondott öngyilkossági szán-dékról.

Disznóölő késsel gyilkolt egy nyírszöllősi legény

Hatévi fegyházra ítélték

A nyíregyházi törvényszék tegnap tárgyalta Bellus László 21 éves nyírszöllősi lakos bün-űcset.

Bellus László ellen az volt a vád, hogy ez év január első napján este hét én nyolc óra között Nyírszöllős községben egy disznóölő késsel, egyetlen szúrással meggyilkolta Gutyán András 21 éves legényt.

Bellus László a kérdéses nap délutánján barátjaival beült egy nyírszöllősi kocsmába, majd később eléggé ittas állapotban elhatározta, hogy hivatalan elmennek Juhász Mária eljegye-zési lakomájára. Úgy gondol-

ták, ha nem látják őket szíve-sen, akkor „kitakarítják a há-zat”. Az eljegyzésen eleinte nem is vették őket észre, Bellus azonban kötekedni kezdett, mi-re a háziasszony kiutasította. A végig sértett legény erre az öt csillapítani igyekvő Gutyán mellébe vágta kését, aki azon-nal kiszenvedett.

A vádlott beismerte tettét és a törvényszék szándékos em-berölés büntette miatt hatévi fegyházra ítélte.

Az ítéletet a vád és védelem egyaránt megfellebbezte és így az ügy a debreceni táblán foly-tatódik majd.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
lőzsei kir. nercer-utca 16.

Ujabb intézkedéseket vár a közönség a debreceni tejellátás terén

A tejellátás kérdéséről cikk jelent meg testvérülapunkban, a Tiszántúli Déli Hírlapban, mely a közönség óhajának ad hangot a tejellátásról továbbfejlesztésére. A város egész közönségét érdeklő cikkeket az alábbiakban közöljük:

Mióta Debrecenben életbe lépett a tejellátás, a közönség köréből, úgy a fogyasztók, mint a termelők részéről számtalan megjegyzés, kívánság és indítvány érkezik a szerkesztőségbe s ezek mindegyike arra irányul, hogy a tejellátás a lehető legsürgősebben szélesebb alapokra helyeztessék. A debreceni közellátási szervek amikor március elsőjével életbe léptették a tejellátás rendszert, utaltak arra, hogy egyelőre a minimális tejkészletre való tekintettel csak a három éves aluli gyermekek kapnak egyelőre napi 4 deciliter s a 70 éves feletti öregek, valamint betegek napi 2 deciliter tejet. Készségtelen, hogy ez a mennyiség fejenként is kevés, azonkívül a három éves gyermekkorhatár sem elegendi ki a gyermekek tejszükségletének egészségügyi követelményeit. Különösen helyes a közellátásnál, hogy amint a tejszállítványok emelkedni fognak, a fejadagok szintén arányosítást nyernek, de sajnos, belátható időn belül nem remélhető, hogy 3-14 éves gyermekek számára tej legyen juttatható.

Minden komolyan gondolkodó tényező tudatában van annak, hogy rendkívül nehézségekkel kell megküzdni a hatóságoknak a tejellátás kielégítő biztosítása terén. A debreceni adottságok és a speciális helybeli szokások a tejforgalomban csak nagyon óvatosan változtathatók meg. Készségtelen azonban, hogy a szűkre szabott fejadagokon és mindenekfelett a tejellátásban részesülő gyermekek korhatárának emelésében a legelővidéki idők javítására van szükség. Az tény, hogy Debrecenben most is körülbelül ugyanannyi mennyiségű tejtermelés folyik, mint évekkel ezelőtt, csak az a baj, hogy zavar és megrázkódtatás nélkül nem sikerült még a tejbeszolgáltatás rendjét úgy megszerelni, hogy az a termelő sérelme nélkül megfelelően biztosítható a hatósági, vagy irányított tejellátás.

Vannak azonban olyan kirívó jelenségek, amelyek mindegyikében valószínűsíthető látásnak azt a tényt, hogy körültekintő beavatkozással, elsősorban a tejárak újbóli arányosításával lényegesen enyhíteni lehet a bajokon és sérelmeken.

A termelő szempontjából feltétlenül méltánylást érdemlő megállapítás az, hogy a 45-50 filléres tejár nem helytálló már a mai viszonyok között.

A fogyasztó szempontjából pedig szintén méltánytalan még átmenetileg is a három éves gyermekkorhatár beállítása, mert nem vitás az, hogy a négy-, öt-, hat éves gyermekek csaknem olyan fontos a tej, mint táplálék, akár a kisebb gyermekekénél vagy csecsemőknél. A legkínosabb helyzetek adódnak egy-egy családban, ahol négy-öt gyermek van és talán éppen csak egy vagy kettő juthat szabályos úton tejhez. Ilyen körülmények között a családfő joggal sérelmezheti tarthatatlan helyzetét.

Hogy tehát a tejkérdésben a mindenképpen kívánatos megnyugvás a közönség részéről minél hamarabb elérhető legyen, nemcsak a helyi szervek legszorgosabb tevékenységére van szükség — hiszen a megoldás jórészt túlnő a lokális ható

A vonat elé vetette magát, a kerekek szétroncsolták a koponyáját

Megdöbönt az öngyilkosság történt az elmúlt nap Nyiregyháza. A csapi személyvonat halálragázott egy ismeretlen embert, aki mint később megállapították, öngyilkossági szándékkal vetette magát a vonat elé.

Tiszaszentmárton és Mándok között történt a borzalmas öngyilkosság. Az öngyilkos a sínnek mellett várta a vonat érkezését és amikor a mozdony már előtte volt, elé vetette magát. A kerekek jobblátát és koponyáját teljesen szétroncsolták, pár perccel az eset után meghalt.

Előre tudatta a rendőrséggel, hogy betörés készül, mégis belekeveredett a bűncselekménybe

Nem mindennapi bűncselekmény ügyében folytatott nyomozást nemrégiben a kiskunfélegyházi rendőrség. Egy 16 éves fiatalember megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy barátja betörésre készül február 23-án este. A detektívek azt a felvilágosítást adták a fiúnak, hogy vegyen részt szívesen a betörésben, azonban csak mint tanu és mindenegyes mozzanatnál értesítse őket. Nyomatékosan figyelmeztették azonban, hogy csak mint tanu szerepeljen a betörésnél, mert máskülönben mint tettestársat magát is felelősségre vonják.

Ilyen előzmények után valóban megtörtént a betörés. Ifjú Makány István állás és foglalkozás nélküli 22 éves kiskunfélegyházi lakos, szomszédai réme, mindent eltitelt, ami kezéig jutott. 10 mázsa tűzölőanyagot is el tudott titeltetni úgy, hogy a lakat is sértetlen maradt és nem tudták tettenérni sohasem. Ez a megrögzött bűncselekményes a 16 éves fiút, hogy tarson vele; több ezer pengőt kereshet, ha segít neki egy betörésnél. A fiú mindán jelentést

sági hatáskörön — hanem kormányzati intézkedés szorgalmazására van szükség, amikor ez az árszabályozás már megtörtént a tejkészítés és kocsztás szélesebb alapokra való fektetése és a korhatárnak lényeges felemelése hozhatja meg a hatósági tejellátás megnyugtató rendjét.

Debrecen közönsége bizalommal várja, hogy mindkét irányban belátható időn belül megtörténjen a hatásos intézkedések.

nyomozás megállapította, hogy az öngyilkos Balogh János 43 éves nyirkárási gazdálkodó, aki — ismerősei vallomása szerint — családi bajai miatt lett öngyilkos.

Jellemző az öngyilkos hideg megfontoltságára, hogy tettének elkövetése előtt levette cipőjét, kalapját és azt a közeli oszlopra helyezte.

tett a tervről a rendőrségen csakugyan vállalkozott szívesen a bűncselekményre. Makány István a Hangya S. övetkező raktárhoz vezető a fiúcskát, ahol a vastag falat csaknem nyomozni kezdte. A fiatalok nem segítők, azzal hita ki a „munkából”, hogy fáj a karja. Erre Makány Fehér István nevű barátját szalasztotta el a fiút, akivel azután áttörték a falat és jelentős zsákmányt szereztek.

A detektívek tudták, hogy január 23-án kell a betörésnek megtörténni a helyet azonban nem tudták. Az egyik detektív találomra elment Makány Hangya mellé lakásához, s ekkor fedezte fel a raktár falán tárogató üreget.

Másnap a fiatal fiú jelentkezett a rendőrségen. Makánykat azonban csak napok múlva tudták előkeríteni. A törvényszék most Makányt betörésért 8, Fehért pedig 6 hónapi börtönnel ítélte. A fiatalokot viszont fiatalkoruk bírósága elé utalták, mivel buzgóságában, — ha akaróanul is, de felbújtotta Fehért a betörésben való segítésére.

Rögtönítélő bíróság elé kerülnek a Nagykárolyban elfogott betörők

Beszámoltunk már a nagykárolyi rendőrség sikeres fogásáról, melynek kapcsán kézre kerítették a Milák István domahidi sármunkást és osaladját, akik az elsötétítés alatt több betöréses lopást követtek el.

A betörők vallomása szerint a bűncselekményekhez Milák István törvénytelen fiának esküvője szolgáltatta az okot, a fiú Horváth István ugyanis nőül akart, de nem volt megfelelő ruhája hozzá. Ezért, hogy a szükséges ruhaneműket megszeressék el mentek Nagykárolyba lopni. Először Héber Antalnak lakását, majd pedig Téger György üzletét fosztották ki.

Othton zsákmányukat a ház szalmafedelében rejtették el, egy részét értékesítették, az élelmiszereket elfogyasztották. A diszes család kérekerítése után a csendőrség is megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a betörők, Bórvély községben is garázdálkodtak, még pedig egyetlen éjszaka öt helyen is loptak. Sok híztott libát, disznósajtot, kolbászt és füstölt húst szedtek össze. A prédán a falu határában osztozkodtak, a libákat eladták, a pénzt itatra költötték.

A csendőrség a többszörösen büntetett Milák István beismert vallomása alapján Milák Jánosot és Milák Jánost is őrizetbe

vette, akikről kiderült, hogy szintén résztvettek az éjszakai kirándulásokon.

Az elsötétítés alatt garázdálkodó betörők ügyében érdekes fordulat történt. A nagykárolyi királyi ügyészség megállapította,

ta ugyanis, hogy ügyükben rögtönítélő bíróságnak van helye. A tettesek ellen már kiadták a vádiratot, a statáriái bíróság összeülését időpontjáról a nagykárolyi törvényszék dönt.

Március 15-ig kell felterjeszteni a kormánybiztossághoz a kijelölt cipőkereskedők névjegyzékét

A cipőkereskedők érdekképviselete már régebben felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy szükség van a börtalpú cipőellátás átszervezésére valamint, hogy a kijelölt cipőkereskedők száma a fogyasztók számához mérve túlságosan magas.

A KOE törzstagja, a Cipőkereskedők Országos Egyesülete azóta is állandóan szorgalmazta a cipőellátás rendezését és a cipőkereskedői kijelölés revízióját és ennek az érdekképviselet munkának eredményei

Magyar Király, a börtanyaggyártás kormánybiztosa 92/1944. szám alatt körrendeletet intézett ugyanis a törvényhatóság vezetőihez a börtalpú cipő árusítására jogosult kereskedők kijelölésének felülvizsgálata ügyében. A körrendelet megállapítja, hogy a lélekszám, a lakosság foglalkozási viszonyai és a fogyasztási adatok gondos figyelembevételével a törvényhatósági területeken — a közönség zavartalan ellátása érdekében — hány cipőkereskedő kijelölésére van

szükség. E létszám keretén belül kell minden törvényhatóság vezetőjének a kijelöléseket revízió alá vonni.

A kijelölések revízióját február 29-ig kellett végrehajtani és ennek meg történtével a megmaradt kijelölt kereskedők névjegyzékét március 15-ig kell felterjeszteni a kormánybiztossághoz.

A kijelölések revíziójánál az az irányadó, hogy a régi, keresztény és kizárólag cipőkereskedéssel foglalkozó s eddig kifogástalanul működő cipőkereskedők kijelölését maradjanak meg. E mellett figyelembe kell venni a hadi érdemeket.

Remény van arra, hogy a felülvizsgálat befejezésével és a cipőkereskedelemben az ország egész területén való arányosításával a közönség című ellátása egyenletes és kifogástalan lesz, annyira, hogy az utalványtulajdonosok minden nehézség nélkül szerzhetik majd be a börtalpú lábbeliket.

Borzalmas szerencsétlenség Nyírbátorban

Egy gyermek meghalt, egy másik súlyosan megsebesült

A múlt nap borzalmas szerencsétlenség történt Nyírbátorban. A gyermekek a mezőn egy régi kézigra- tot találtak, hazavitték és addig ültögettek, amíg a gránát felrobbant és borzalmas pusztítást végzett.

Csigai Ferenc 12 éves és Erdős Sándor 12 éves nyírbátori gyermekek találták meg a kézigra- totot, melyet baltával addig ültögettek, amíg felrobbant és megölte Csigai Ferencet. A robbanás ereje borzal-

mas volt. A szerencsétlen gyermek fején, homlokán, arcán, halántékán, nyakán, mellén sörnyű roccsolásokat szenvedett. Még élt, amikor kórházba szállították, ahol néhány óra múlva kiszenvedett. A robbanás következtében súlyosan megsérült Erdős Sándor is, aki az arcon mellén és kezén szenvedett sérüléseket. Az Erzsébet kórházban ápolják. A robbanás ügyében széleskörű vizsgálat indult.

Milleker Rezső egyetemi tanár előadása a falukutatásról a munkácsi szabadegyetemen

Munkácsról jelentik: Munkácsban a Hitelesülkezet nagytermében volt a harmadik szabadegyetemi előadás. A rendezőség nagy tömeget várt, de a várakozást a megjelentek száma nem igazolta. Lassan, késve jöttek az érdeklődők és sokan nem voltak ott, akiknek ott kellett volna lenniük.

Elsőző Milleker Rezső, a debreceni tudományegyetem európai hírű földrajztudós lépett az előadói emelvényre, hogy a „Falu kultúráját” ismertesse. Azok a népek s nemzetek, amelyeknek nincs történelmük, nem érthetik meg, miért ragaszkodnak a történelmi bíró népek a falukhoz. A város műveltsége egyetemes jellegű, a városi ember minden világrész városában csaknem egyforma ruhákban járnak. Ezzel szemben a falusi nép megtartja sajátos nemzeti szokásait, ezért ő a nemzeti kultúra őrzője és letéteményese. A falu önelátásra rendezkedet be, ma már azonban ez is inkább csak a természetvédelmi vidékeken van meg. Ahol pedig a faluban az önellátás megszűnik, azonnal felép az elégedetlenség és a nyomor. A régi magyar falvak mind önellátók voltak. Katonai jellegük mellett, szinte zárt gazdasági egységet is alkottak. A falukultúra terén is haladni kell, de tartanak meg a régiektől, ami jó, ami a lelkiességünkben fakad s akkor a magyar műveltségnek igazán biztos alapjai maradnak meg.

Viléz Ujvárosy Lajos tankerületi kir. főigazgató Kőlesey Halmuszáról

partot magas színvonalú művelődés.

A költemény magánviselt a klasszikus remekművek örök sorát. — Sokan idézik, de kevesen tudják helyesen. Nem értik a tartalmát sem. A Halmusz még Kőlesey életében többször megjelent és a harmadik megjelenésénél bővült a cím s e „Halmusz a magyar nép zivataros századaiból”. Miért bővítette a címet a költő? Oka volt rá. A költemény történelmi részében Kőlesey a maga koráról semmit sem szól, azt a török hódoltságát fejezi be, de maga a történelmi sorrend is fel van cserélve. A címet a nemzet története volt.

Kőlesey csak a magányában a nemzetet még olyannak látta, amelyik annyit szenvedett, hogy megbűnhődte már a múltat és a jövőt is. A politikai életben vitt szerepe után azonban megváltozott a véleménye s a magyarság létét szinte kiábrándítatlannak látta.

A költemény maga szóbeli határ és mint ilyen, annyira tökéletes és művészi, amilyenre a magyar irodalomban nem akad példa, ezért is lett a nemzet imájává.

A költeményből tanulságul levonható, hogy Istentől kell biznunk és ne mi bocsássuk meg bűnünket, hanem Istentől várjuk a bűnbocsánatot. Saját magunkba nézve és lete- dekinkezt személt tartva, áldozatos szívvel juthatunk csak el a szebb magyar jövő felé.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félelelet, ahol a párti szociális tanácsadó irodájában felkelet fogadnak és kérvényeket átvesszenek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi M.E.P. titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA

„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1. Telefon: 27-73. — Arany Egysz. v. urósz Nagy F., Kossuth-utca 8. sz. telefon: 24-96. — „I. Rákóczi” Arany Orvóköcsök, Miklósi-utca 55. sz. telefon: 23-43. — „Szentkay” Németh László, Szent Anna-utca 64. sz. telefon: 25-58.

Vers-szirom

Már nem rohanok semminek elébe,
Csak várok csendesen,
Nem követlek semmit sem a sorstól,
Csak élek csendesen,
Tülekedni, harcolni sose tudtam,
Felgyűlt bennem a fény
És lángra lobbant, — most csak ezt
vigyázom

S élek, míg lángom ég.

RADVANYINÉ RUTKAY EMMA.

— **A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya** 1944. évi március hó 4-én, szombat délután fél 6 órakor a Déri-múzeum előadótermében tartja CXII. féléves ülését. — Tárgy: Pap Károly r.-tag: Oláh Gábor és Papp Ferenc emlékezete. Nagybakay Antal l. tag: A debreceni sósok. A féléves ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— **A Debreceni Egyetemi Énekkar** 45 tagja dr. Tankó Béla és Csilléry András egyetemi tanárok, valamint Csenkó Imre ének- és zenetanár, kar-nagy vezetésével március 3-án Kolozsvárra utazik, hogy ott március 4-én a Mátyás Király Diákházban a Kolozsvári és a Szegedi Egyetemi Énekkarokkal együtt közös hangversenyt adjon. Műsorukon külföldi klasszikusok és modern magyar szerzők művei szerepelnek. Minden remény megvan arra, hogy Debrecen legfőutalabb énekkarának első szereplése nagyvonalú fejlődés bevezetője lesz.

— **Vitéz Bély Alajos** vezérezredes egytja meg pénteken a sportorvosok kétnapos országos értekezletét. Március 3-án Budapesten kétnapos értekezlet kezdődik a m. kir. Országos Sportorvosi Intézet orvosai számára. Az értekezlet előző megnyitóját vitéz Bély Alajos vezérezredes, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője mondja. Két napon át délelőtt és dél után tartanak az értekezlet előadásai amelyek megismertetik a résztvevőkkel a sportirányítás legfontosabb szempontjait, a sportorvosi kérdéseket, az ifjúsági- és sportegészségügyi helyzetet és megtekintik a budapesti sportlétesítményeket. Az értekezleten a magyar sport legfőbb irányítói adnak elő. Az értekezlet résztvevői március 5-én megjelennek a Sportcsarnokban rendezett ünnepségen, ahol Antal István nemzetvédelmi propagandügyi miniszter bevezető „A sport a nemzetért” címmel. (L.H.K.)

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Március 2. Csütörtök. Ezúttal a következő megnyugtató üzenetek érkeztek:

Debrecen: Szegő Ferenc őrmester az F. 494. tábori postáról szerető csókjait küldi szüleinek és testvéreinek. A levélben közölteket megértette. Örömmel közli, hogy lehetséges, április elején szabadságra jön. Mindenkit szeretettel csókol.

Beretyóújfalú: Harsányi István honvéd a K. 558. tábori postáról szeretettel köszönti hozzátartozóit és kéri Somoskői alhadnagyot, hogyha a pénz folyósításáról megtud valamit, okvetlen közölje vele.

Debrecen — Nádudvar: Czibere Sándor őrvezető a B. 663. tábori postáról szíve minden melegevel köszönti szüleit, rokonait és édesapját. Hála Istennek, a legjobb egészségnek örvend, sok csókot küld és még több levelet vár rendeltetési helyére. Az ismerős lányokat szeretettel üdvözl.

A Magyar Rádió útján napoként elhangzó üzenetek közlését holnapi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőndöt minden magyarnak!)

— **Egy ezredév néz ránk itélő szemmel.** A Debreceni Leventeegyesület a magyar szabadság ünnepén, március 15-én este 7 órakor szimfónikus zenekari hangversenyyel egybeközött hazafias ünnepélyt rendez az Arany Bika dísztermében. Műsoron Haydn: Esz-dúr szimfónia.

— **Nyilvános énekóra** ma, pénteken délután fél 5-től 6-ig az új Dóczyban. Mi a népdal? A népi dalok előadóművésze. A régi stílusú dalok zenei sajátosságai. Kánonéneklés. Előadó Horváth Károly tanár.

— **Ifjúsági vigdelutánt** rendez a Csapó-utcai egyházzrész nőszövetsége március 5-én délután 4 órakor Szappanos-u. 16. sz. otthonában. Előadóra kerülnek egyfelvonásos kacagató vigjátékok. Aki jól akar mutatni, sokat akar nevetni, előadásunkat okvetlenül nézze meg. Kellemesen fűtött nagyterem. Mérsékelt műsorárak.

— **Dr. Naményiné Szentendrel Olga** gyorsíróiskolájában márciustól tanfolyamkezdés. **Batthyányi-utca 1. sz.** Vidékieknek vasútkedvezmény. — Debreceni tank. kir. főg. eng. szám: 6475/1941-42.

lyósításáról megtud valamit, okvetlen közölje vele.

Debrecen — Nádudvar: Czibere Sándor őrvezető a B. 663. tábori postáról szíve minden melegevel köszönti szüleit, rokonait és édesapját. Hála Istennek, a legjobb egészségnek örvend, sok csókot küld és még több levelet vár rendeltetési helyére. Az ismerős lányokat szeretettel üdvözl.

A Magyar Rádió útján napoként elhangzó üzenetek közlését holnapi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőndöt minden magyarnak!)

— **Makuláké ismét nem voltak makulátlanok.** A nyiregyházi rendőrségen feljelentést tett egy háztartási alkalmazott, hogy míg gazdája lakásában egyedül otthon tartózkodott, ismeretlen tettes a lakást kifosztotta. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a lopást a hírhedt Makula-család tagjai követték el: Makula Máténé, sz. Makula Borbála és Makula Józsefné. Makulákat átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Üvegemeszterek és iparosok figyelmébe!** Utalványait a hivatalos órák alatt átvehetik az Ipartestületen. **Elnökség.**

— **Férfiszabó-szakosztály tagjainak figyelmébe!** A textilbevásárlási könyv igényléséhez szükséges kérdőívek kiosztása március 6. és 7-én este 6-8 óráig lesz az Ipartestület 2. számú tanácstermében. A kitöltött kérdőívek összegyűjtése 8-án és 9-én este 6-8 óráig lesz ugyanazon tereben. Felhívjuk a tagokat a kérdőívek pontos kitöltésére és a fent megadott határidők pontos betartására, mert egyes személyek mulasztásáért a beszolgáltatásra póthatáridők nem lesznek és az összegyűjtött kérdőíveket 10-én fel fogjuk terjeszteni. **Ipartestület elnöksége.**

— **Új tanfolyam kezdődik március elején a Szmá Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépíróiskolájában.** Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főg. eng. szám: 5548/1943-44.

— **Egyhónapi fogházra ítélték a topolyai nazarénus prédikátort.** A topolyai járásbíróóság egyhónapi fogházra ítélt egy nazarénus prédikátort: Eng Jakabot, aki a bajsai nazarénusoknak állandóan prédikált magánházában, annak ellenére, hogy a belügyminiszter rendeletére lezárták az imaházat. A tárgyaláson a prédikátor kijelentette, hogy könyv nélkül tudja az egész bibliát. Több részben kikérdezték és kiderült, hogy igazat mondott, valóban fejből tudja a bibliát.

— **Felakasztotta magát, mert megsiketült.** Az elmúlt napokban Baksán két öngyilkosság történt. Franka Péter harminchároméves gazdálkodó többször ittasan tért haza s emiatt gyakran volt családi perpatvar Frankakéknál. Az asszony súlyos szemrehányásokat tett férjének iszákossága miatt. A gazdálkodó legutóbb ismét részegen tért haza, az asszony megint leszakította, mire a gazdálkodó elkeseredésében kiment a kamrába, ahol felakasztotta magát. Mire felesége rátalált, már halott volt. Petrics Nevena negyvenéves bajsai asszony az istállóban akasztotta fel magát. Az asszony már régebben megsiketült s valószínűleg efeletli elkeseredésében vált meg az életlől.

— **Titokzatos körülmények között meghalt Kolozsvárt egy százeves asszony.** Özv. Binder Abrahámné, Timár-utca 24. sz. alatti kolozsvári lakos hirtelen elhunyt. Az asszony 100 éves volt. A holttett homlokán kékeslila folt látható, éppen ezért a rendőrség elrendelte a hulla rendőrorvos felboncolását.

— **Az Anyák Iskolájában** ma, pénteken délután öt órakor (Piac-u. 86., I. em.) a következő előadások lesznek: dr. Sánháiné dr. Mátyászy Klára: „A közösségi érzésre nevelés az ifjúságban”, továbbá dr. Bátorhy József r. kat. gimnáziumi igazgató: „Bízunk a magyar ifjúságban”. Belépés díjtalan, minden érdeklődőt szívesen látunk. **Dr. Kőlcsey Sándorné** elnöknő.

— **75 éves a postal levelezőlap.** Az idén 75 éve, hogy utjára kelt a világ első postai levelezőlapja. Az ötlet atyja a bécsi helyi katonai akadémia nemzetgazdásza volt, aki a német birodalmi posta megalapításának, Stephan főpostamesternek már jóval e'bb, 1865-ben javaslatot tett a levelezőlap bevezetésére. Itt azonban elutasításra talált, úgyhogy a nagyjelentőségű újítás megvalósításának dicsőségét 1869-ben az osztrák posta biztosította magának. Az osztrák postai levelezőlapot 1880-ban a világ postái is átvette és ezzel a levelezőlap, amely mindjárt az első évben milliárdos számban került forgalomba megkezdte világhódoló útját.

Hirek az Árpádtéri Egyházzrészből

Március 5-én leánykőri műsoros délután

Vasárnap, március 5-én, 5 órai kezdettel az Árpádtéri Arva Bethlen Kata Leánykör műsoros estét rendez. Ez úton hívják meg az érdeklődőket.

Nőszövetségi összejövetelek

Az Árpádtéri Nőszövetség tagjai hetenként tartják összejöveteleiket annál a háznál, ahova meghívást kapnak a tagok Jótékony célra a Nőszövetség pénztárába a következő adományok folytak be: Özv. Zolnay Sándorné 20 P, elhalt férje emlékére, Seress Józsefné 2 P, Harsányi Imréné 14 P, Aszalós Imréné 35 P, Harsányi Imréné 49 P, özv. Kovács Kálmáné 1 P, özv. Monoki Istvánné 5 P, Leiter Péterné 16 P 20 F. Természetben: Varga Lajosné, Puskas Sándorné, Seress Józsefné, Aszalós Imréné, Harsányi Imréné, Bernád Györgyné, Wild Ernőné, özv. Böszörményi Pálné, Leiter Péterné, özv. Molnár Józsefné, özv. Zolnay Sándorné, Soós Ferencné, özv. Pethő Jánosné, özv. Ujváry Józsefné, Szabó Istvánné, Szathmáry Mihályné. Az adakozóknak a vezetőség itt is kifejezi köszönetét.

— **Szekelyföldi festőművészek kiállítása.** Vasárnap, 5-én nyílik meg a Déri-múzeumban Gyergyói Brassay A. és Barabás István kiállítása. Festményeik a Gyilkos-tó, Borszék, Hargita stb. természeti szépségeit és életmegtérüléseiket tárják a szemlélő elé.

— **Ipartestületi tagok figyelmébe!** Felhívjuk a tagsági díjjal hátralékban maradt ipartestületi tagok figyelmét, hogy tagdíjhátralékaikat saját érdekében rendezzék, mivel a hátralékok tartozásai közadók módjára hajtathatnak be. A hátralékoknak kimutatása az I. fokú iparhatóságnak már megküldött. A hatóság határozattal felhívja a hátralékosokat. Mindenki saját érdekében jár el és a végrehajtási költségektől mentesíti magát, ha e felhívásnak eleget tesz. **Ipartestület elnöksége.**

— **Új tanfolyam kezdődik március elején a Szmá Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépíróiskolájában.** Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főg. eng. szám: 5548/1943-44.

— **Egyhónapi fogházra ítélték a topolyai nazarénus prédikátort.** A topolyai járásbíróóság egyhónapi fogházra ítélt egy nazarénus prédikátort: Eng Jakabot, aki a bajsai nazarénusoknak állandóan prédikált magánházában, annak ellenére, hogy a belügyminiszter rendeletére lezárták az imaházat. A tárgyaláson a prédikátor kijelentette, hogy könyv nélkül tudja az egész bibliát. Több részben kikérdezték és kiderült, hogy igazat mondott, valóban fejből tudja a bibliát.

— **Felakasztotta magát, mert megsiketült.** Az elmúlt napokban Baksán két öngyilkosság történt. Franka Péter harminchároméves gazdálkodó többször ittasan tért haza s emiatt gyakran volt családi perpatvar Frankakéknál. Az asszony súlyos szemrehányásokat tett férjének iszákossága miatt. A gazdálkodó legutóbb ismét részegen tért haza, az asszony megint leszakította, mire a gazdálkodó elkeseredésében kiment a kamrába, ahol felakasztotta magát. Mire felesége rátalált, már halott volt. Petrics Nevena negyvenéves bajsai asszony az istállóban akasztotta fel magát. Az asszony már régebben megsiketült s valószínűleg efeletli elkeseredésében vált meg az életlől.

— **Titokzatos körülmények között meghalt Kolozsvárt egy százeves asszony.** Özv. Binder Abrahámné, Timár-utca 24. sz. alatti kolozsvári lakos hirtelen elhunyt. Az asszony 100 éves volt. A holttett homlokán kékeslila folt látható, éppen ezért a rendőrség elrendelte a hulla rendőrorvos felboncolását.

— **Az Anyák Iskolájában** ma, pénteken délután öt órakor (Piac-u. 86., I. em.) a következő előadások lesznek: dr. Sánháiné dr. Mátyászy Klára: „A közösségi érzésre nevelés az ifjúságban”, továbbá dr. Bátorhy József r. kat. gimnáziumi igazgató: „Bízunk a magyar ifjúságban”. Belépés díjtalan, minden érdeklődőt szívesen látunk. **Dr. Kőlcsey Sándorné** elnöknő.

Gyászrovat

Kiss Gyula cipészmeister életének 37-ik évében váratlanul elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: felesége, gyermekei, szülei, testvérei, anyósa, sógorai, sógornői, nagynénjei, nagybátyjai és a kiterjedt rokonság, valamint nagyszabú jóbarátai. Lakás: Bujdosó-utca 34. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

— **Özv. Mezei Ferencné, Csonka Zsuzsanna** 73 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Jókai-utca 22. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

— **Vántsa Eudréné, Paulo Margit** 33 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II-A. ravatalozó terméből. Lakás: Teleki-utca 18. Dankó temetkezési vállalat.

— **Debreczeni József** gazdálkodó életének 49-ik évében elhunyt. Temetése Asztólyba (Bereg m.), március 4-én szombaton délután 3 órakor lesz a családi háztól, ref. egyházi szertartású imával. Debrecenből, történő szállítás után. — A szállítást **Csurka „Kegelet”** temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-ter 2. szám.

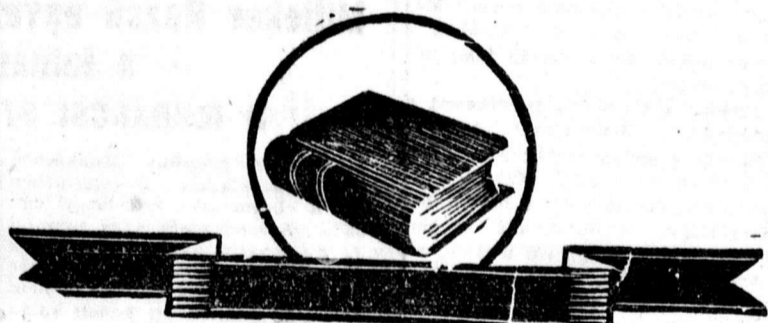
— **Iván Károlyné, Tóth Julianna** életének 56-ik évében elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 4 órakor lesz a hármastereből, ref. egyházi szertartású imával. Lakás: Ebek 63. számú tanya. **Csurka „Kegelet”** temetkezési vállalat végzi, Dégenfeld-ter 2. szám.

— **Az Anyák Iskolájában** ma, pénteken délután öt órakor (Piac-u. 86., I. em.) a következő előadások lesznek: dr. Sánháiné dr. Mátyászy Klára: „A közösségi érzésre nevelés az ifjúságban”, továbbá dr. Bátorhy József r. kat. gimnáziumi igazgató: „Bízunk a magyar ifjúságban”. Belépés díjtalan, minden érdeklődőt szívesen látunk. **Dr. Kőlcsey Sándorné** elnöknő.

— **75 éves a postal levelezőlap.** Az idén 75 éve, hogy utjára kelt a világ első postai levelezőlapja. Az ötlet atyja a bécsi helyi katonai akadémia nemzetgazdásza volt, aki a német birodalmi posta megalapításának, Stephan főpostamesternek már jóval e'bb, 1865-ben javaslatot tett a levelezőlap bevezetésére. Itt azonban elutasításra talált, úgyhogy a nagyjelentőségű újítás megvalósításának dicsőségét 1869-ben az osztrák posta biztosította magának. Az osztrák postai levelezőlapot 1880-ban a világ postái is átvette és ezzel a levelezőlap, amely mindjárt az első évben milliárdos számban került forgalomba megkezdte világhódoló útját.

— **Fiaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbélveget.**

— **A Katolikus Figyelő** márciusi számában dr. Ocskó Lajos és dr. Barna József írt nívós cikkeket. P. Kristóf a híres emberbarát orvosnak, ifjú Battyányi Lászlónak életétörténetét közli megrázó színekkel. Gocs György „Egy telepítő pap könyve” című írásában a 14.000 bukovinai magyar hazatelepítésének történetét tárgyalja, melyet az úgy nagy apostola, dr. Németh Kálmán bácsijózeffalvali plébános könyvében is megírt. A különböző egyházi vonatkozású híreken kívül képet kapunk a németországi katolikus évkönyv statisztikájáról is, valamint a magyarországi és küzelebről a debreceni katolikuság számáról s végzett munkájából is.

ÚJ KÖNYVEK

a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” kiadóhivatalának könyvosztályán, Ferenc József-út 56. szám

Kapható könyvújdonságaink:

SZALACSI RACZ IMRE:

A Kereszt . . . Ara: 8.— pengő.*

KAPLONYI GYÖRGY:

Debreceni ércemberek, márványnévjegyek Ara: 8.— pengő.

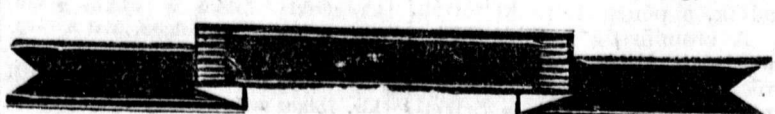
MARSCHALKÓ LAJOS:

Tiszaeszlár . . . Ara: 8.— pengő.

DINTER ARTHUR:

A vérrontó bűn Ara: 8.— pengő.

vidékiek a tenti regényeket a Debreceni Ujság-Hajdúföld 2478 számú postatakarékpénztári csekkzámláján rendelhetik meg. * Előjegyzési ár

Antal miniszter beszél a sportók vasárnapi gyűlésén

Március 5-én, vasárnap nagy szabású sportmegmozdulás színhelye lesz a Nemzeti Sportcsarnok. Dr. Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter elnökletével sportnaggyűlésre jönnek össze az ország valamennyi részéből a sportvezetők és versenyzők.

A két szomszéd háborúskodása a megyén és a debreceni törvényszéken

A debreceni törvényszéken igen érdekes ügyben tartott főtárgyalást dr. Tomola Béla büntető egyesbíró. A vádlottak padjára Jó János és Bíró Gyula újléti lakosok kerültek család-jukkal együtt. A két szomszéd már régebbi idő óta haragos viszonyban él és tavaly szeptemberben ismét kitört a háborúskodás közöttük.

TUSKÓN ÜLVE PIPASZÓVAL FOGADTA A HÁLÁLT

Pécsről jelentik: A pécsi villanytelep mellett mérségetűt éjjeli őre, Kesztvői József 69 éves magyarhertelendi lakos a csillagos, enyhe éjszakában eleresztette a komondorokat, maga pedig leült a szabadban a fagyós kurtaszőnyegre.

Az osztályosrláték huzása

Table with 2 columns: Amount and Number of winners. Includes rows like '100.000 pengőt nyert: 85393', '40.000 pengőt nyert: 68567', etc.

SZÍNHÁZ AZ ELSŐ

Kerecsendi Kiss Márton színműve a Csokonai színházban

Egy jómódú gazdálány volt az első szerelmes nő Szabó Imre asztalosmester életében, aki még sem lehetett boldog, mert a módos szülők lenézték az egyszerű iparost. Imre erre otthagyta szülőfaluját és más vidéken nyitott műhelyt, közben meg is házasodott.

Van azután Kerecsendi Kiss Mártonnak még egy nagy erőssége, a melyet annak idején „A harmadik” című film szövegkönyvében is örömmel tapasztaltuk. E’evan igaz embereket rajzol. „Az első” szerepét mindnyájan elő érző alakok. Elteltek a színpadon, úgy beszélnek, úgy moxognak, mintha valóban valamelyik magyar faluban élének.

Érdekes, hogy a nehéz probléma ellenére Kerecsendi Kiss Márton nem nyul a könnyebb megoldás felé. Darabjának tendenciája erősen keresztényi: a házasság eltiporlattan törvény. S ennek a törvénynek az ereje elnyomja a vér szavát is.

A Csokonai színház csütörtökön este felt ház előtti, paradicsi szereposztásban mutatta be „Az első”. A színpadon egy valóságos megépített asztalosműhely volt, valódi szerszámokkal és készülő bútorkkal.

A szereplők nagy ambícióval játszották és szinte nemes versenyre keltek egymással. Lidijó Módy Lucy alakította mély átérzéssel és megrázó drámai erővel. Ez a remek színésznő ezúttal megmutatta, hogy a magyar parasztlaszonyok leke éppen olyan közel áll hozzá, mint a komplikált modern asszonyoké.

megrázó és döbbenetes volt, hogy ki-robbanó drámaisága valóságos elektromossággal töltötte meg a színpadot. Az eszt leányanya meghaló alakját Havadi Nagy Lónka elevenítette meg végtelen gyöngédséggel és finomsággal. Maradék nélkül tudta érzékelteni a lélek vergődését, tragikus jétováját. De tudott kemény is lenni, amikor a feleséggel megvívja nagy családját. Ebben a jelenetben izott benne a drámai erő. Nagyan emberi és igaz volt Fáskerthy Mária, aki Gálnét formálta meg bámulatos közvetlenséggel és hitelességgel. Erre a remek alakításra is sokáig fogunk emlékezni. Szabó Imre nehéz szerepében Badóczy István pályája egyik legszebb sikerét aratta. Kijűnően érzékeltette a tépelődő, gyermekgő marangoló embert, aki gyermekeit akar a feleségét, hogy legyen folytatása, de a sors újra és újra megtépezza. Az előadásnak talán legszebb alakítását Károlyi István nyújtotta, aki Sán'a Balogh Istvánt mintázza remekbe. Valóban színészi remeklés volt ez a meleg szívvel, simogoló emberiséggel és aranyos derűvel megformált figura. Mikor pedig a második felvonásban meglátja Imrét és Piroskát egymás karjában, a szívenütött ember tekintete villogott szemében. Decsy Jenő egy megrázó orvosi alkíttott azzal a természetességgel és éretti művészettel, melyet már annyiszor megdícsértünk. Szabó Samu az esztől Bede figuráját megrázó drámaisággal és pazar erejűséggel kellette életre. Ezért a páratlan alakításért csillagos jelest érdemel. Hortobágyi Antur ismét megcsillogtatta nemesveretű művészetét. Jani bácsi szerepében egy olyan izes, kedves magyar alakot vitt színpadra, mintha nem is az egyik színházi díszszől, hanem az élethől lépett volna oda. Késmárky Kálmán iszások Vajekje gondos tanulmányra valló, pomós alakítás volt, mely az emberábrázolás legkiválóbb mestereire emlékeztetett. Dóka János Benedekje jó megrázó figura volt. Keresztúr József érettel teljes Daruja kifogástalan, de meglepően jó alakítást nyújtott a tehetséges Kiss József az inas szerepében.

Utóljára hagytuk, akiről a legelőbb kellett volna szólnunk: egy aranyos esőpáncsot. Alig lehetett több egy évesnél s olyan öntudatosan mozogott a színpadon, mintha ott akarna élni. A közönség természetesen nyilatkozással köszöntötte az egyéves színlátót.

Végül megrovási kalandban kellet részeseitlenk a publikum egy tekintés részét, amely nem tudt küönbbséget tenni a drámai és komikus pillanatok között. Izűst nem lehet tanulni, de fejelemzeni magunkat ott, ahol erre feltétlenül szükség van, a legemibb udvariassági kötelességünk.

A közönség eméltánt nagy tetésszel fogadta „Az elsőt”, amelynek Debrecenben is orozatos sikert jósolunk. A kiváló egyűttes rajtatt a felt nézőtér ismétlően lelkes ünneplésben részesítette. (b. p.)

HETI MŰSOR
Március 3, péntek: Az első. B) bérlet.
Március 4, szombat délután: Marinka, a táncosnő. Fülléres helyárak.
Március 4, szombat este: Az első. Bérletszűnet.
Március 5, vasárnap délután: Az első.
Március 5, vasárnap este: Az első. Bérletszűnet.
Március 6, hétfő délután: Csipkerózsika. Gyermekeköládás. Mérsékelt helyárak.
Március 6, hétfő este: Aranytulipán. Munkásköládás.
Március 7, kedd: Aranytulipán. Tiszviselőest.
Március 8, szerda: Az első. C) bérlet.
Március 9, csütörtökön délután: Csipkerózsika. Gyermekeköládás. Mérsékelt helyárak.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ A DÉRI MUZEUMBAN
Március 6, hétfő: Joysella.
Március 7, kedd: Joysella.

Levél a Hargitáról...

(Si-kirándulásom emlékére)

Csikrákason, kedves szállásunkon korábban ébredtünk, mint a csiki havasok mögött szendergő nap. Reggel kilenckor már Csikszerecén voltunk. Innen indult autóbuszunk Hargitafüredre. Kiderült, hogy az autóbusz nem megy végéig, csak Tolvajostetőig. Innen még hét kilométert kell menni, állandóan felfelé. A kalauz nagy jószáratol igyekezett bennünket lebeszélni az úról, mondván, hogy sok a farkas és veszélyes az út. Bogányival együtt azzal adtunk kifejezést nem tejszűnknek, hogy megvakartuk fülnk tövét, de én közben nagy megnyugvássá gondoltam hátizsákomban lapuló, öllövetű katonai pisziolyomra. De arra már nem volt időm, hogy ezért a kiváló ötleter megvergessem a vállam. Indult a busz...

Egy óra múlva, a Tolvajostetőn, már felkapcsoltuk sílécünket. Elő a pisziolyt és zsebre. Megkérdeztük az utat és vídám elszánással neki indultunk a hatalmas hevésben. Nemsokára beértünk a havas fenýőrdők végtelen birodalmába. Hogy ott mit láttam és mit éreztem, elmondani nem tudom, de úgy sem akarom elnézni a dolgot, mint az anekdótabeli alpesi hegyakik csak annyit tudott mondani: felmeniem a hegyre és aztán lejöttem.

Mondom, hullott a hó. Csodálatosan nagy pelyhekben szállingóztott alá a szürke égről. Így bolygunk a nagy hó-esésben, elől Bogányi, utána én, mint két, ellévedivándor. Néha távollevő szeretteinkre, néha a színién távollevő farkasokra gondoltunk. Sílécünk bele-sűppedtek a friss hóba, csak az orruk látszott ki néha. Menűnk, menűnk, neki a kanyargós hegyi-utnak, be a fenývesek közé.

De nem mentünk sokáig. Csak a második kanyarodóig. Itt megálltunk. Meg kellett álnunk. Hiába emeltem a lábam, nem engedelmeskedet. Emlékszem, így torpan- tam meg évekkel ezelőt, amikor belépiem a római Szent Péter bazilika lenyűgöz, hatalmas kupolái alá. Ez a látvány is lenyűgöz volt és itt is templomban éreztem magam, ahol ha'kon, sutogva beszél- lek és lábujjhegyen járok...

Végtelen fenýőrdő fehér hókoronával álomba merűltem ált. A hó szakadékanul esett. Beakarta a fákat, a bokrokat, a füveket, az egész Hargitát. Lágyon és pihentel- tlen, édes álomba ringatóan. Volt benne valami mosolyogni való, hogy milyen édesen alszanak ezek a jöllalu, hótörményes fák. Talán, ha nincs a hóp'hék zizegő muzsikája, még józú szuszogásukat is hallom a fehér hópapán alatt. E kedves, halk zene mellett aludt minden, — még az erdők felett úrködő csend is elbóbiskolt egy kicsit.

Az a'ha'ó hó sílécünk zóját gondosan felfogta. Nesztelenül mentünk tovább az alvók között és magamban szép álmokat kívántam nekik. és nem hittem, hogy háboru van.

Egész délután sétűnk a hargitafüredői sípályán egy kedves debreceni lány és egy, színién kedves százados társaságában. Többen is voltak. A százados, az ottani katonai sítábor parancsnoka, egész délután engem tanított a síelés magasabb tudományára. Nagyon meg volt velem elégedve.

Másnap délelőt indultunk vissza. A nap kisűtött és ragyogott az egész erdő. A tegnapi erdő, melynek álmódózása, kedvessége tegnap meghalott, ma k'nevelett. Ragyogásával megvakított. Nen engedte, hogy lássam gyönyörűségét, fényben szűkrázó végtelenséget.

A hét kilométeres utat visszafelé percek alatt tettűk meg... Ifj. Kelemen Gyula jogszigorló.

Táviratok A PÁPA ÉRINTKEZÉSÉBEN ALL A HADVISELŐ FELEKKEL

Zürich, március 2. A Basler Nachrichten chiassói levelezője úgy értesűl, hogy a pápa még mindig érintkezésben áll a hadviseelő felekkel, hogy megakadályozza az örök város esetleges elpusztítását.

VERES ÖSSZETŰZÉS FEZBEN

Tetuan, március 2. (Német TI) Mint Fezből jelentik, a városban a benszűlött lakosság és gaulleisták között véres összetűzésekre került sor, amelyek során 18 ember életét vesztette és 50-en súlyosan megsebesűltek. A gaulleista hatóságok erre nagyobb csapategységeket küldtek Fezbe és 6000 embert letartóztattak. Nagyarányu letartóztatások történtek Meknez, Casablanca és Rabat mohamedán lakosai között is.

UJABB BEHÍVÁSOK ROMÁNIÁBAN

Istanbul, március 2. Ideérkezett jelentések szerint Romániában rendeletet bocsátottak ki a 18 évesek behívásáról. Ugyanakkor kötelesek bevonulni a bukoviniai 16—18 éves ifjak is. A fennálló törvények szerint a 18 éveseknek csak 1946-ban kellett volna bevonulniuk. (Bud. Tud.)

LEVÁLTOTTAK AMERIKA KÖZÉPKELETI HADSEREGÉNEK PARANCSNOKÁT

Lisszabon, március 2. A brit hírszolgálatt jelentik, hogy Royce tábornokot az Egyesűlt Államok közepkeleti hadseregének parancsnokát azonban hatálytal más hadszűntérre helyezték át. Utódjául Giles tábornokot nevezték ki.

Megölt a széngáz egy nyugdíjast

Halálos szerencsétlenség történt Kassán a Mészáros-utca 46. számú ház egyik lakásában. A ház lakóinak feltűnt, hogy Jóob Aladár nyugdíjas még a délutáni órákban sem mutatkozott, jöllehet máskor már a délelőtti órákban elhagyta lakását. Déltűn azután a házfelügyelő felnyitotta a lakást, melyből sűrű fűst áramlott ki. Benyomultak a lakásba, ahol az ágyon már élettelenül, hanyattfekve találták Jóob Aladárt. Nyomban értesűtették a rendőrséget, ahonnan dr. Pallaghy Dénes rendőrségfőkapitány és dr. Vágó János tisztiorvos, megbízott rúndorvos vezetésével rendőri bizottság szállt ki a helyszűre.

A rúndorvos már csak a beállott halált tudta megállapítani. Szerinte fűstmérgezés okozta a szerencsétlenül járó Jóob Aladár halálát. A rendőri bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenség valószínűleg a gondatlan fűtés következtében történt. Jóob Aladár holttestét beszűlították a kórház bonctani intézetébe. A halál okának közelebbi megállapítás érdekében elrendelték a boncolást.

Közgazdaság

ANYAGELOSZTÁS
Az ipartestűletnél tegnap este az asztalos és kádárszakosztűlyok elnöksége nyelvet és szegyet osztott ki a tagoknak.

AZ IPARTESTŰLETI ELNÖKSÉG BUDAPESTEN

Ualamb Ferenc ipartestűlet elnök és Szendrey Sándor alelnök Budapestre utaztak, ahol hivatalos ügyekben lárnak el.

SPORT

A DVSC TÖRLESZTHET AZ ŐSZI 0:4-ERT

A DVSC vasárnapi ellenfele az Ujvidéki AC, az elmúlt őszön 4:0 arányban verte meg Ujvidéken a debreceni csapatot. Az ősszel jó szerepet követte az uvidéki mérkőzést, megverte a DVSC a Gammát, pontot szerzett a Szolnoktól, Kolozsvártól, Salgótarjától, megverte a DiMÁVA-GOT. Most jó formában van a csapat — legalább is a vasárnapi mérkőzés ezt mutatta, ha az Ujvidék ellen nem lesz semmi kisiklás, akkor nagy győzelmet arathat a DVSC.

Érdekes megnézni azt, hogy győzelme esetén milyen helyre mehet fel a DVSC. Jelenleg a 10. helyen állnak 16 ponttal a debreceniek. Ha győznek 18 pontjuk lesz. A közvetlenül előtte álló csapatoknak tehát ki kell kapni, hogy a DVSC előbbre jusson. A Vasas a Kispesttel játszik, mindkét csapat a DVSC előtt van, de csak gólaránnyal. Döntetlen esetén tehát a DVSC mindkettőt megelőzi és a 8. helyre megy fel. A Csepel a Gammával játszik és ha kikap, akkor a Csepelt is megelőzi a DVSC. A 17 pontos Salgótarján a bajnokjelölt Nagyváradal játszik, itt valószínűleg vereséget szenved, ugyancsak vereséget szenvedhet az Újpest Szegeden. Ha mindez megtörténik, akkor a DVSC győzelmével máris az ötödik helyen van. De felkerülhet a negyedik helyre is, abban az esetben, ha a Kolozsvár Budapesten megveri a Ferencvárost. Ha minden rosszul megy, a DVSC győzelménél akkor is megelőzheti a Kispeszt—Vasas mérkőzés valamelyikét.

DEBRECENBE KERÜL-E A BIRKOZÓ CSAPATBAJNOKSÁG?

Vasárnap nagy feladat előtt állnak a debreceni birkózók. Utolsó mérkőzéseiket vívják a Budapesti VSC ellen és ha ezt megnyerik, akkor megnyerték Magyarországot 1944. évi birkózó csapatbajnokságát. Természetes hogy a nagy feladat fokozott erőfeszítésre fogja ösztönözni a debrecenieket. Vereségük esetén a második helyre szorulnak.

A Budapesti VSC csapata körülbelül egyenlő erejű a DVSC-vel. Sorraiban küzd a válogatott Bóbis, a mai magyar birkózógárda egyik legnagyobb tehetsége, aki saját számát minden valószínűség szerint meg fogja nyerni. A többi súlycsoportban is kitűnő versenyzői vannak, a DVSC, ha győz, csak nagyon szoros küzdelem után győzhet.

MI LESZ A SPORTCSARNOK VASÁRNAPI MŰSORA?

A debreceni ökölvívók már az elmúlt héten tervbevéették azt, hogy március 6-án a kolozsváriakkal rendeznek egy barátságos találkozót a DVSC sportcsarnokban. Időközben a debreceni kosárlabdázók is meghívták a kolozsvári kosárlabdázókat, miután a sportcsarnokot vasárnap délutánra elkérték.

Nagy kérdés elé került most mindkét szakosztály, mert egyszerre nem lehet lebonyolítani a két találkozót. Kolozsvárról az ökölvívók és kosárlabdázók is bejelentették részvételüket a versenyen, visszaközní most már nehéz lenne. Természetesen meg lehetne oldani úgy a kérdést, hogy valamelyik versenyt délelőtt rendezzék meg, vagy valamelyik versenyt az egyetemi sportcsarnokban bonyolítsák le. Mindkettőnek az azonban az akadály, hogy a DVSC mérkőzés is vasárnap lesz, s így az a sportesemény, amelyik közvetlen a labdarúgó mérkőzés után lesz a DVSC sportcsarnokban, rendkívül nagy érdeklődésre tarthat számot. Az egyetemi sportcsarnokban ezzel szemben alig lehetne nézőre számítani, mert a közönség majdnem mind a DVSC mérkőzésen van vasárnap délután.

talál) valamilyen megoldást, hogy megosztozzanak a sportcsarnokon.

SPORTHIRMONDÓ

A DVSC a Ferencvárossal játszik a Magyar Kupában. Kisorsolták a Magyar Kupa második minősítő fordulóját. A DVSC nem volt szereplés ellenfele a Ferencváros lett és a mérkőzést Budapesten kell lejátszani. Így nem sok reménye van a debreceni csapatnak a továbbjutásra és még az a vigasza sem lehet meg, hogy legalább volt Debrecenben egy jó kupamérkőzés. A fordulóra valószínűleg május 18-án kerül sor.

A szendai kétkapus edzőmérkőzéseken a Csepel 10:2-re verte a Vasast.

Tóth is játszik az Ujvidékben a DVSC ellen. A kitűnő játékos igazolását sikerült elintézni s így a DVSC ellen már teljes csapattal áll ki az UAC.

A debreceni tornászok vasárnap Nyiregyházán vendégszerrepelnek. Nyiregyháza tornasportjának nagy eseménye lesz ez a verseny.

A gyorslevente kerékpáros szakosztály pénteken este 6 órakor a Máv. műhely „Egyetértés” helyiségében taggyűlést tart, amelyre ezúton hívjuk meg levente tagjainkat. Tárgyszorozaton szerepel az 1944 évre szóló gummi igénylés és az igazolások. Fényképet vagy régi tagsági igazolványát mindenki hozza magával. Szakosztályvezető.

Az MLSZ hivatalos határozata fel 4 óras kezdési lehetőséget engedélyezett március első felére. Míután azonban a mai rendkívüli időközben megvan a lehetősége annak, hogy a játékosok, vagy a mérkőzés vezetői bírók önhibájukon kívül nem juthatnak idejében ki a mérkőzésre, az egyesületek vezetőivel történt megbeszélés alapján erre a két hétre megfentartottuk a 3 óras kezdést, de a vezető bíró a játékosra a szabályokban előírt 20 perccel túl még félórát köteles várni, ha ezt bármelyik mérkőzés fél kívánja.

Könyvesház

TETEMREHIVÁS

(Olaf Duun regénye)

Olaf Duun kritikusa „messzi Észak paraszt Shakespeare”-jének mondják: regényei zafolt, robanóerejű, tragikus írások, amelyek mindig az élet mélységeibe szállnak alá. A fiatal író közeli lelki rokona Knut Hamsun-nak. Ez a szép nemes írás egy norvég paraszteselád különös sorsát eleveníti meg. A fiú, szélesvállú, keményklü hajós, valahol a déli vizeken vitorlázik, amikor értesül arról, hogy az élesnyája váratlanul meghalt, az apját meg letartóztatták, hitvesgyilkossággal vádolva. Ez a tragikus pillanat indítja el a Tetemrehívás érdekes meséjét, amely a legszebb norvég tájak keretében pergeti az izgalmas cselekményt.

FOGOLY LELKEK

(Any Rand regénye)

Any Rand diákleány volt a cári Oroszországban, aztán Amerikába sodorta a forradalom szele. Mosogató lány volt, pincérnő, ruhatáros a newyorki vendéglőkben, majd a legnagyobb amerikai filmek forgatókönyv írója. Regénye az orosz intellektüellek megrázó panaszírása és féligmeddig önéletrajz, amely leplezetlen őszinteséggel tárja fel a menekülő Oroszország testi és lelki kínjait. Hősei tipikus orosz figurák, mintha Cschov és Turgenyev fantáziája lehelt volna beléjük életet. — Any Rand regénye hol viharos sodród, hol epikusan hőmpolygó remek írásmű, szinte kortörténelmi jelentőségű társadalmi rajz. Az amerikai kiadás nagy sikere nálunk is meg fog ismétődni.

NŐK AZ ORVOSNÁL

(Frederic M. Loomis regénye)

Dr. Loomis nagyírú amerikai orvos, aki első könyvében a rendelőszoba tragikus sorsú eseteit jellemezte, Debrecen—Pallag.

vos, kinél mindenféle rangú-rendű ember megfordul: fiatal menyasszonyok, új anyák, boldog és boldogtalan szerelmesek, cserbenhagyott leányanyák s ifjú asszonyok. A regény, túl a hivatásáért élő orvos küzdelmes életén, nagyszabású társadalmi körkép is, amely teljes keresztmetszete a számunkra jóformán ismeretlen amerikai nagyvárosi és vidéki életnek. Ez a mély ember ismerettel, és finom lélekrajzzal írott regény minden asszonynak, de férfinak is fontos és tanulságos olvasmánya lesz.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1944 március 4-étől további in-

tézkedésig az eddig közlekedett, ünnepnapok után Földes féle 5 órakor induló és Földesről 7 órakor visszainduló, valamint az ünnepnapok e'lti napokon Földesről Derecskén át 17 órakor induló autóbusszjáratunkat megszüntetjük.

Egyben közöljük, hogy hétköznapokan további intézkedésig az alábbi menetrend szerint közlekednek autóbusszaink:

Debrecen—Bikaszállótól Földes felé indul 15 ó 35 p.

Debrecen—Bikaszállótól Berettyóújfalu—Komádi felé indul 17 ó 25 perckor.

Földesről indul 6 órakor

Komádiból indul 5 órakor.

A Debreceni Helyi Vasút Üzletgazgatósága.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelte gazdaközönséget, hogy a guti erdőhivatal területén termelt kb. 14.000 kéve tengeriszar március hó 6-án d. e. 8 órakor az erdőhivatal helyiségében lydi város szobék árverésen eladásra kerül.

A kedvező vételi lehetőségre az érdekeltek figyelmét felhívom.

Gazdasági Tanácsnok

Főszervező: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky

Kiadja:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó: Balogh István.

Vasárnapra már feladhatja apróhirdetését kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. szám, Megyeháza mellett

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág utca 21.

Nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 214

Levelezés

S. Zoltán: Gyula. — Okvetlen írjal magadról valamit. Csókol mindenki, Azéj.

Betöltendő állások

tanulmányokat nyomdában és könyvkötőszegedéig azonnali belépésre keresünk. József út 16. 16

Delj Hírnap kezdesítésére asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk. Munkaidő déli 1 óráig; 3 óráig Jelenkezni Ferenc József-út 56. szám „Debreceni Újság—Hajdúföld” kiadó hivatalában lehet egész 257

Háztartási alkalmazott

Hatvan év körül bentlakó főzőmindentest kevés munkára 2 személyhez nyolcvanért azonnal felvesszük. Loyhó, Péterfia 19. 1476

Betöltendő állás férfiaknak

Jó számoló, irodai levelezésben jártas, perfekt gyors- és gépiró férfi vagy nő azonnal felvételük. Írásbeli jelentkezés Gazdasági Akadémia Üzemtani Intézete, Debrecen—Pallag. 1465

Ajánlat

Börönd, társasjátéka legolcsóbban kapu alatt, jártakban Piac-u. 69. 994

Simonffy-utca 1-b. ajtó

Frick Imre műköszőrű kések, borotvák és mindenféle vágó eszközöket szakszerűen készörl. 377

Szörme bundákat javítok, alakítok, festek, Vesszek, eladok. — Kövöry szücsmeister, püspöki palota 1. 31. v 968

Tavaszi szüveterek, költői kabátok, gyermek mackók, zoknik, harisnyák megrendelhetők: Pethő kézimunka iparában, Szent Anna u. 10. Feherneműk hímzése, eő rajzolása fészethő fonallal.

Bihacsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság —Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Bérházakba óvóhely megjelölésére szolgáló „óvóhely” feliratú kartonok kaphatók a kiadóhivatalban, Piac u. 56. 1416

Eladó ingóság

Betegtolókoesi, polittirozott háószoba, nagy ebédli kredenc, konzultükör, nagy kerek asztal, vaskályha, székek eladók Komlóssy-út 15. 515

Eladó ajtók vasalva, tokkal, 2 db árusítóasztal, üveges felsőrésszel, —csukható, cserkész „Kajak” csónak. Széchenyi-utca 6. asztalosműhely. 1472

Kereslet

Egy 12 személyes fehér tával és egy 6 személyes kávéos abrosz, alig használt eladó. Érdeklődni csak a déli órákban kérem. Sim a kiadóban. 1461

Csonthulladékok

a legmasabb napi arán vesző Vaskovits. Pacsirta u. 17. Telefon: 26-94. Hívásra érte. Ildók. 936

KÖRZETEKET készíteseni

asszonyokat vagy férfiakat fixfizetéssel

azonosra fejezzünk Jelenkezni lehet a puuk kiadóhivatalban, Ferenc József u. 56. szám. Vármegeháza melet. Regye 8órától este fél 7 óráig.

Ocska vasat, femet, gépet a legmagasabb á... vesszek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Használt gramofon lemez veszünk. Szendrő Sándor zongora, gramofon és hangszeráruraktára Baitványi-u. 22. 339

Pontosan mérő konyhamérleget keresek megvételre. Cím: Magoss Gy. tér 21. szám. 1096

Flelet 3—5 milliméter vastag megvételre keresek. Felméretlő 5 méter hossz szuszágban. Lehet kevésbé használt is. Cím a kiadóhivatalban. 1311

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. — Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 495

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmet, ék szereket napiáron vesz Fákás Sándorné, Piac utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst. brilliáns ékszerét eladja, mütassa meg Szelecsényi óra- és ékszerszerkeszkőnek, Sas-utca 2. 80

Divatcikk

Finom úridivat, cikket, szövet vásároljon Kiss úridivat üzletéből, hol ruháit legutolsó divat szerint tökéletes szabással készítik el. Ferenc József út 16. Alföldi palota 319

Lámpaernyők, hangulat lámpák készítője Iasnádi Kovács Sándor. Debrecen: Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Retikült, divatövet, turbáni, divatsapkát, nyakkendőt, divatkendőt, Perikőt, Ferenc József-út 25. 378

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évteszes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 82-54. Vidékieknek soronkívűl. 679

Különbéle

Minék a fényes kárakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútörizletemben, Piac u. 71. sz. 1966

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becsérel vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26 19. 1874

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. mintézetének kőrforgógép-igazgató: Szomor Gyula

944